

DOSIJE

Dva meseca posle noćnog
fantomskog rušenja u
Hercegovačkoj ulici imena
odgovornih se i dalje skrivaju

SAVAMALA

Danas

**KRIVIČNA
DELA SE
NE SMEJU
ČINITI NI NOĆU
NI DANJU**

SPECIJALNO IZDANJE • NEDELJA, 26. JUN 2016 • CENA 50 DINARA, 30 DEN, 1.5 KM, 0.7 EUR (CG), 1 EUR (SLO), 9 KUNA, 1.2 EUR (GR) www.danas.rs

Udar vlasti na državu

**ĆUTANJE
PRIZIVA
„KRISTALNU
NOĆ“**

ISSN 1450 - 538X

9 771450 538030

SAVAMALA

Danas

Foto: Nenad Borđević / FoNet

Tragom inicijative Socijaldemokratske stranke za formiranje anketnog odbora

Slučaj Savamala neće stići pred poslanike

Protiv formiranja tog tela su predstavnici vlasti koji smatraju da je inicijativa SDS čisto politikanstvo, dok pokret Dosta je bilo smatra da je ideja o formiranju anketnog odbora došla preuranjeno

Inicijativa Socijaldemokratske stranke Borisa Tadića da se u parlamentu Srbije formira anketni odbor koji bi utvrdio činjenice i okolnosti rušenja objekata u Beogradu, u Hercegovačkoj ulici noću 25. aprila ove godine, najverovatnije neće ni doći na dnevni red Skupštine Srbije.

Protiv formiranja tog tela su predstavnici vlasti koji smatraju da je inicijativa SDS čisto politikanstvo, dok pokret Dosta je bilo smatra da je ideja o formiranju anketnog odbora došla preuranjeno.

Zadatak anketnog odbora, kako je u obrazloženju navelo pet poslanika Socijaldemokratske stranke, jeste da utvrdi „šta su nadležni organi preduzeli

Sanda Rašković Ivić: Opasan pokazatelj nasilništva

Neophodno je da se napravi anketni odbor o Savamali, jer je taj događaj jedan od najopasnijih pokazatelja nasilništva vlasti, put autoritarnosti kojim je vlast krenula s ciljem da se društvo „trenira“ da ovakvu kriminalnu rabotu prihvati kao normalnost.

Samo postojanje anketnog odbora je pritisak na vlast. Moraće nešto da urade po ovom pitanju. Svakako neće smeti da ovakvu akciju bilo gde druge ponove. I neće Vučiću pomoći zamena teza i targetiranje svih onih koji traže istragu i krivičnu odgovornost kao loših momaka i kriminalaca i plaćenika.

Ako naprednjaci inicijativu za formiranje anketnog odbora za Savamalu iza koje će stati SDS, a sigurna sam i većina opozicionih stranaka, ne stave na dnevni red, otvoreno će priznati saučestvo u nedvojbeno kriminalnoj akciji.

treba, prema mišljenju poslanika SDS, da utvrdi i zbog čega i po čijem naređenju policija nije postupila u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, zbog čega je upućivala na komunalnu policiju, zbog čega nadležni tužilac nije odmah pokrenuo istragu i da li je MUP

od 120 dana od konstituisanja, a ta stranka je predložila da se anketni odbor formira po hitnom postupku.

„Podneli smo inicijativu da bi probali da dobijemo nekakav institucionalni odgovor na sva pitanja koja se postavljaju u javnosti oko dešavanja u Savamali, pošto se do sada nadležne institucije nisu oglasile“, kaže Marko Đurišić, šef poslaničke grupe SDS, i dodaje da veruje da vladajuća većina u parlamentu neće dati podršku da se na ovaj način dođe do odgovora i utvrdi odgovornost svih umešanih.

Loša iskustva u dosadašnjem radu anketnih odbora nisu prepreka jer je u demokratskim državama rad parlamentarnih istraga bio način da se reše brojni slučajevi koji su uznemiravali javnost.

M. Milenković

Foto: FoNet-Medija centar

Miodrag Majić: RUŠENJE JE PRELAZAK CRVENE LINIJE I POZIV NA UZBUNU

Ono što se događalo i što se u ovom trenutku dešava povodom noćnog fantomskog prepada i rušenja objekata u beogradskoj Savamali definitivno predstavlja prelazak crvene linije i predstavlja poziv na uzburu, smatra sudija Apelacionog suda Miodrag Majić i navodi da to jednostavno ne sme da se događa.

Majić je za „Novu ekonomiju“ ocenio da je neophodno hitno otkriti ko stoji iza dešavanja u Savamali i ko je prešao crvenu liniju svojim činjenjem, odnosno nečinjenjem.

I dalje se nadam da će to u dogledno vreme biti poznato. Da ćemo saznati ime i prezimena „fantom“. Ako je zaista reč o nekoj samostalno organizovanoj grupi, onda je neophodno hitno otkriti o kome se radi, jer država po definiciji ne sme da toleriše bilo koju grupu koja primenjuje silu na njenoj teritoriji, rekao je Majić.

On je predočio da država ima monopol na prinudu, koji joj je najvećim delom poveren upravo zato da drugi ne bi mogli da primenjuju silu.

Ako bi se, što bi bilo delatno opasnije, potvrdile sumnje Zaštitnika građana da je ovde, ipak, postojala koordinacija određenih državnih i nedržavnih elemenata, onda je i ta crvena linija bila mnogo opasnije prekoračena. Onda je potreb-

no utvrditi ko su „fantomi“ u državnom aparatu, rekao je Majić.

Objašnjenje premijera Aleksandra Vučića da su u Savamali srušeni bespravni objekti i da zbog toga ne bi trebalo dizati nepotrebnu galamu Majić smatra opasnim, baš kao i druge slične izjave kojima se relativizuje značaj prava i pravnog poretka.

Komentarišući izveštaj ombudsmana Saše Jankovića da je policija bila upoznata sa svim detaljima u Savamali, ali da nije htela da inter-

veniše, Majić ukazuje da sa tim treba biti oprezan i sačekati dodatne provere.

Ne treba ni u ovakvim slučajevima zapasti u drugu vrstu zamke i olako zaključiti da su svi deo zavere. Iz izveštaja proizlazi da nije pružena nužna pomoć građanima. Ako je zaista postojao plan nesprečavanja ljudi u fantomkama, mora se utvrditi ko je za taj plan znao i zašto i po čijem nalogu ga je sprovodio, rekao je Majić.

Ubeđen sam da postoji nemali broj policajaca koji bi se suprotstavili ovakvim postupcima, jer mnogo časnih ljudi postoji i u policiji. Problem je što se kod ovakvih stvari uvek računa na podobne i nećim zadužene, zaključio je Majić. **FoNet**

RUŠENJE U HERCEGOVAČKOJ NE ZANIMA GRADSKJE ODBORNIKE

Beograd - Skupština grada Beograda nije u sredu, 22. juna, prihvatila da se u dnevni red sednice po hitnom postupku uvrsti predlog Demokratske stranke o utvrdjivanju odgovornosti najviših organa vlasti Beograda za fantomsko rušenje objekata u Savamali.

Šef odborničke grupe DS Balša Božović izjavio je na početku sednice da tre-

š. On više nema kredibiliteta da vodi grad, ne pojavljuje se ni na Skupštini, ni na dodelama nagrada, nije bio na gradskoj slavi. Beograd nema više gradonačelnika, samo to ne zna - rekao je Božović.

On je dodao da su nezadovoljstvo i protesti građana sve masovniji i da je važno da se sazna šta se tamo desilo, „jer su tada ukinuti Ustav, zakoni

SNS: Demokrate izigravaju i sudi je i tužioce

Gradski odbor Srpske napredne stranke u Beograd oglosio se odmah nakon sednice saopštenjem u kome odgovara Božoviću. „Gradski odbor smatra skandaloznim izjavu Balše Božovića, kojom on nastavlja da vrši direktan pritisak na nezavisne državne organe. Gospoda iz Demokratske stranke, više nego očigledno, nisu navikli na pravnu i uređenu državu u kojoj postoje institucije koje rade bez pritiska svoj posao.“

ba utvrditi ulogu i odgovornost za rušenje u Savamali i da li je i ko od gradskih funkcionera u tome učestvovao.

„Ukoliko niko nije učestvovao, znači da je premijer izneo neistinu, a ukoliko je tačno, gradonačelnik Siniša Mali bi trebalo da da ostavku ili da ga Skupština razre-

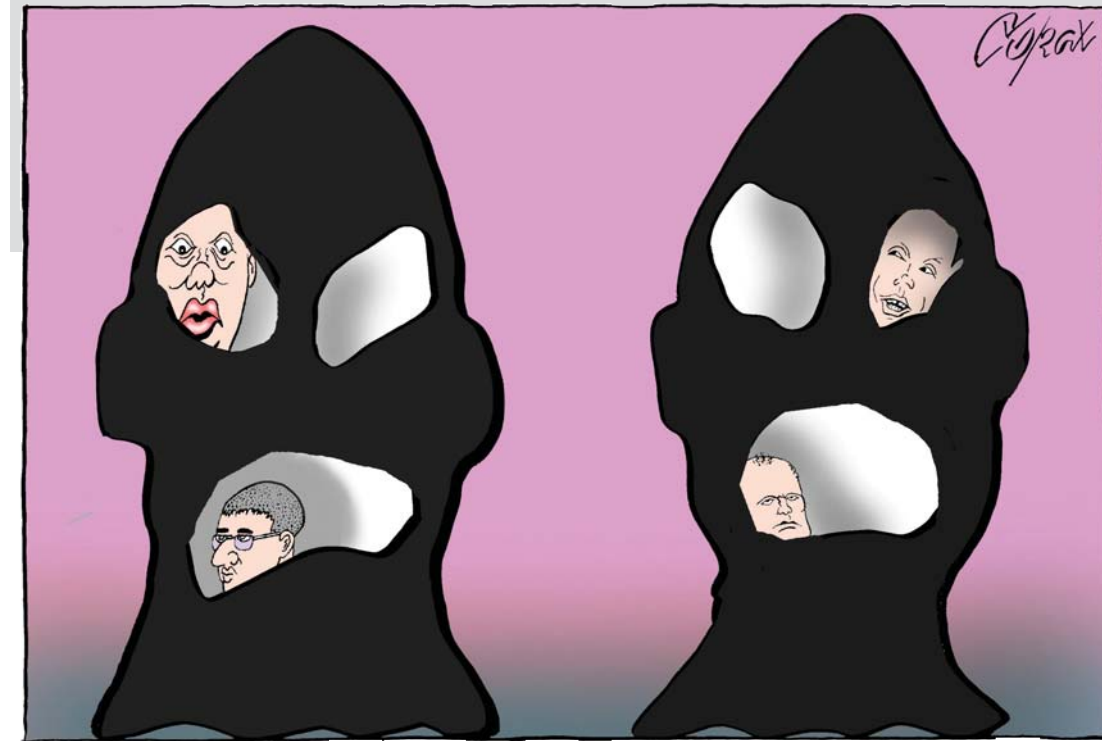
i pravna država, a ne samo ugrožena bezbednost građana“.

„Skupština treba da zaštiti građane, da im obezbedi istinite informacije i na tera tužilaštvo i policiju da reše slučaj, da građani ne bi tražili pravdu na ulici. Tužilaštvo je i nakon dva meseca tek na predistražnim radnjama, a Slobodan Tansković je preminuo i nije dočekao pravdu - rekao je Božović.“

U tom trenutku ga je prekinuo predsednik Skupštine grada Nikola Nikodijević i oduzeo mu reč, nazivajući njegovu izjavu „nezakonitim insinucijama“.

„Tužilaštvo radi svoj posao, i kada bi o tome sada raspravljali, vršili bi pritisak na tužilaštvo - rekao je Nikodijević i dodao da bi to „predstavljalo lutanje u sobi bez svetla“ i da „niko neće biti izuzet od odgovornosti“. Nikodijević je istakao da „gradonačelnik ima više obaveza i da nije tačno da se ne pojavljuje u javnosti“.

I. N.

Pretnje povereniku za informacije zbog insistiranja na utvrđivanju ko je srušio objekte u Hercegovačkoj ulici u Beogradu zapravo su najavile aferu

„Nastavi da se interesuješ za ljude u fantomkama i srećeš se s njima“

Postoji mogućnost da neko „posle uvođenja reda u saobraćaju i građevinarstvu u Savamali“ dođe na ideju da to pokuša i „po kućama“, što po svaku cenu treba sprečiti

Beograd - Nepoznate osobe uputile su pretnje Rodoljubu Šabiću, povereniku za informacije od javnog značaja, jer se javno zalagao da policija istraži ko su ljudi sa fantomkama koji su u noći 25. aprila bagerima srušili nekoliko objekata u Hercegovačkoj ulici u Beogradu.

Šabić bi na svom Twitter nalogu objavio poruku sledeće sadržine - „Nastavi da se interesuješ za akciju ljudi pod fantomkama i bićeš u prilici da se sretneš sa njima“. Na pitanje Danasa da li to vidi kao pretnju zbog njegovog insistiranja na istrazi o rušenju objekata u Hercegovačkoj ulici, Šabić nije želeo da komentariše.

„Sve je već napisano u poruci i to ne bih da komentarišem. Mnogo je važnije otkriti počinioc jednog ovakvog događaja kao što je rušenje u Hercegovačkoj, gde je 30 lica uz fantomke, bagere i palice rušilo objekte i lišavalo građane slobode. I zašto mi ni posle sedam dana nemamo nikakve informacije od javnog značaja u vezi s tim - rekao je Šabić za Danas.“

U tekstu „Nepoznati građanin u akciji“ na svom blogu na B92 poverenik Šabić navodi da je njegovo pismo upućeno gradonačelniku Beograda, u kome traži da gradske vlasti objave sve relevantne informacije o okolnostima pod kojima je

Foto: Miroslav Đurđević

u noći 25. aprila izvedeno rušenje dela Savamale, dobilo dosta publiciteta.

„S razlogom, prema informacijama koje sam dobio od građana, tom prilikom na prostoru na uglu Hercegovačke i Mostarske ulice tridesetak ljudi sa tri bagera je u 'gluvo doba noći' srušilo objekte u površini od oko 1.000 m2. Prema istim informacijama, bili su maskirani, sa 'fantomkama' na glavama, naoru-

žani palicama i uz put su ljude lišavali slobode, vezivali ih, pretresali i oduzimali im mobilne telefone, a da pritom policija nije izašla na uviđaj, upućujući građane na Komunalnu policiju, uz obrazloženje da je Komunalna policija u tom rušenju i učestvovala, a Komunalna policija je opet demantovala navode policije. Smatrao sam i smatram veoma važnim da gradske vlasti bez odlaganja objavljivanjem informacija otklone dileme u vezi sa ovim događajem, a razume se, i da, ukoliko se potvrde prisutne sumnje u nezakonito postupanje odnosno kršenje ljudskih prava, preduzmu mere protiv odgovornih aktera“, navodi u tekstu između ostalog Šabić. On je upozorio na mogućnost da neko „posle uvođenja reda u saobraćaju i građevinarstvu u Savamali“ dođe na ideju da to pokuša i „po kućama“, što po svaku cenu treba sprečiti. (Danas 03. 05)

R. Marković

SAVAMALSKA HAJDUČIJA

Zoran Ivošević
profesor Pravnog fakulteta Univerziteta Union u penziji

O suspenziji vladavine prava

U noćnom divljem rušenju objekata radi raščišćavanja savamalskog prostora za potrebe projekta „Beograd na vodi“ pouzdano se znaju samo dve činjenice: prva je - da su nasilje teškim mašinama izvršila lica sa fantomkama; druga je - da se policija nije odazvala na pozive građana da maskirana lica identifikuje i liši slobode.

Svakim novim danom oklevanja da se saopšti puna istina o savamalskoj hajdučiji postaje sve uverljivija tvrdnja Zaštitnika građana da je pasivnost umesto energične intervencije policije bila deo plana da se obavi rušilački poduhvat pred zoru 25. aprila 2016. godine.

Dvočasovna tama nelegalnog rušenja objekata u Hercegovačkoj ulici obeležila je i dvočasovnu noćnu suspenziju vladavine prava u zemlji. A tamo gde vladavine prava nema, vladaju ljudi na vlasti, sa fantomkama ili bez njih. Oni su, u komforu ravnodušnosti policije, obavili i savamalsko nasilje.

Po članu 51 Ustava Srbije, svaki građanin ima pravo da bude istinito, potpuno i blagovremeno obavešten o pitanjima od javnog značaja i da mu se omogući pristup podacima koji imaju takav značaj. Stoga i svi građani imaju pravo da znaju: ko je obavio rušenje savamalskih objekata, po čijem nalogu i ko je naredio policiji da ne interveniše.

Aleksandar Vučić, predsednik tehničke i mandatar nove vlade, okrivio je za „katastrofalni događaj u Savamali - vrh gradske vlasti“, ne navodeći ni imena, ni funkcije, ni u čemu se ogleda njegova odgovornost. Pošto taj vrh pripada gradu Beogradu, kao jedinici lokalne samouprave, nosioc vlasti u njemu ne mogu upravljati policijom i izdavati joj naloge da interveniše ili bude pasivna. Policija je organizacioni deo državne izvršne vlasti, u čijem je vrhu Vlada i njen predsednik, a ne Gradsko veće i gradonačelnik Beograda.

Predsednik Vlade može da prizna svoju, ali ne i tuđu grešku. On je „priznao“ grešku vrha vlasti Beograda, a kako svi iz te vlasti još uvek čute, njegovo priznanje tuđe greške nije delotvorno. Utoliko pre što je raščišćavanje zemljišta za potrebe projekta „Beograd na vodi“ ugovorna obaveza Republike Srbije a ne Grada Beograda, sa rokom izvršenja do 30. juna 2016. godine.

Kako je građaninima Srbije uskraćeno ustavno pravo da dobiju istinito, potpuno i blagovremeno obaveštenje o savamalskom fantomskom nasilju, krajnje je vreme da im se daju odgovori na sledeća pitanja:

■ Ko su rušitelji objekta u Hercegovačkoj ulici, koje je Vučić nazvao „kompletnim idiotima“ i zašto se taji njihov identitet?

■ Ko je rušiteljima naredio da obave idiotski posao, a ako je to bio vrh gradske vlasti - ko je njemu naložio da to učini?

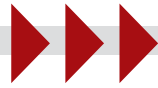
■ Ko je naredio policiji da se ne meša u svoj posao i idiotima omogućio bezbedno napuštanje Savamale?

■ Šta su nadležni organi učinili i šta nameravaju da učine u cilju utvrđivanja odgovornosti za savamalsku bruku? Zaštitnik građana Saša Janković zamorio je Policijskoj upravi Beograda da nije pravovremeno i efikasno postupala po prijavama građana protiv maskiranih rušitelja savamalskih objekata pozivajući je da se građanima zbog ovog propusta izvini.

Iako su građani odmah po povlačenju nasilnika obavestili podržnu policijsku upravu, ona nije učinila ništa da otkrije počinioc nedela i njihove nalogodavce. Snimci razgovora ugroženih građana i dežurnih telefonista pokazali su nespremnost policije da obavi poslove iz svoje nadležnosti. Na taj način policija se ogrešila o standarde postupanja iz člana 33 Zakona o policiji, u koje spadaju: dužnost služenja građanima i zajednici, odgovaranje na potrebe i očekivanja građana, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, zaštita ljudskih i manjinskih prava i sloboda, pružanje pomoći nadzradalim licima i nediskriminacija pri izvršavanju policijskih zadataka.

Svakim novim danom bezuspešnog traganja za vinovnicima nasilja u Savamali postoje sve uverljivija tvrdnja da je i pasivnost policije bila deo plana da se raščišćavanje zemljišta za potrebe projekta „Beograd na vodi“ obavi noćnom dvočasovnom suspenzijom vladavine prava. Tamo gde vladavine prava nema, vladaju ljudi, sa fantomkama ili bez njih, a pošto su oni odgovorni za savamalsku bruku, red je da upute javno izvinjenje ne samo žrtvama nasilja nego i svim građanima u strahu da se Savamala sutra dogodi i njima.

Dok ne dobiju ozbiljne odgovore na ova pitanja, građani će strahovati da i sami dožive savamalsku hajdučiju.

Šta je po prijavama građana i njihovim
Zaštitnik u slučaju rušenja objekata

SRBIJA NIJE ZEMLJA LJUDI POD FANTOMKAMA

Piše: Saša Janković

Protesti povodom rušenja u Savamali su prelomni momenat u kome su građani rešili da pokažu da su im vladavina prava, pravna sigurnost i zakonit rad institucija od životnog značaja, kao i da su spremni da brane svoju državu od rušenja bagerima u pola noći. Pokazalo se još jednom i da institucije osnovane da bi organe vlasti držale potčinjene zakonu i garantovanim pravima građana, a ne bilo čijoj samovolji, uprkos svim osporavanjima i spoticanjima rade svoj posao. Uveren sam da će to biti dovoljno da i drugi državni organi, u čijoj je nadležnosti da stave tačku na ovaj slučaj, posle početnog negiranja i oklevanja to i učine.

Čak i iz ugla stranih investitora, bio bih zadovoljan dešavanjima. Ako je razlog za noćno rušenje u Savamali bila "dobra namera", želja da se ne prekrše obaveze prema stranom investitoru, još veći razlog za bilo koga da ovde ulaže je saznanje da u Srbiji moraju da važe pravila, da je pravna sigurnost bitna, da policija i pravosuđe moraju da rade po zakonu i da isto postupaju prema svakome. Još značajnije je da to nisu samo zahtevi iz nekog evropskog poglavlja, već autentična potreba srpskog društva koje se ne libi da se za pravnu državu bori. To je ta klima koja privlači investicije, a ne maskirani rušitelji. Verujući u demokratski potencijal našeg društva i institucija zato sam na samom početku rekao da Srbija nije zemlja ljudi pod fantomkama i da neće ni postati.

66
*Protesti povodom
rušenja u
Savamali su
prelomni
momenat*

Vrh policije za Grad Beograd i v.d. direktora policije nisu znali, ili nisu smeli da identitet nalogodavca ili nalogodavaca saopšte ombudsmanu: Ruševine u Savamali

Policija bila deo plana za rušenje u Savamali

Zaštitnik građana Saša Janković utvrdio je kontrolom da Policijska uprava za Grad Beograd nije blagovremeno i efikasno postupala po prijavama građana kada je organizovana grupa uniformisanih i maskiranih lica rušila objekte u Hercegovačkoj ulici u noći 25. aprila.

U njegovom izveštaju navodi se da je pomenuta grupa učinila niz dela protiv prava građana na slobodu i bezbednost, nepoverljivost fizičkog i psihičkog integriteta i imovinu. Tako je, kako se navodi, prekršeno pravo oštećenih građana i na zakonit i pravilan rad organa javne vlasti nadležnog da ostvaruje i unapređuje bezbednost građana i imovine, pruža

podršku vladavini prava i obezbeđuje ostvarivanje Ustavom i zakonom utvrdjenih ljudskih i manjinskih prava i sloboda. „U ranim jutarnjim časovima 25. aprila, organizovana, motorizovana grupa od više desetina crnouniformisanih lica pod fantomkama, opremljenih teleskopskim palicama i snažnim baterijskim lampama, privremeno je, na oko dva časa, preuzela

PREPORUKE MUP-u

Na osnovu utvrdjenih nedostataka u radu Zaštitnik građana uputio je Ministarstvu unutrašnjih poslova sledeće preporuke:

1 Ministarstvo unutrašnjih poslova će bez odlaganja i efikasno sprovesti sve potrebne mere i radnje predviđene propisima u cilju identifikovanja, maskiranih, uniformisanih lica koje su građani prijavili da su izvršili gore navedena dela, kao i njihove organizatore i pomagače, te prikupljene podatke dostaviti nadležnom tužilaštvu.

2 Ministarstvo unutrašnjih poslova će, bez odlaganja, sprovesti postupak kontrole rada Policije u kome će, polazeći od propusta, činjenica i saznanja utvrdjenih u ovom postupku, preduzeti mere iz svog delokruga radi ustanovljavanja vrste i težine individualne od-

govornosti zaposlenih u Ministarstvu za propuste utvrdjene ovim aktom i druge propuste koji, eventualno, budu utvrdjeni u vezi sa predmetnim događajem.

3 Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzeće mere potrebne da se omogući bolja zaštita od brisanja i kontrole pristupa snimcima poziva građana na dežurni telefonski broj Policije.

4 Ovaj akt Ministarstvo unutrašnjih poslova dostaviće, radi prevencije sličnih događaja u budućnosti, svim područnim policijskim upravama.

5 Ministarstvo unutrašnjih poslova će, u skladu sa čl. 31 st. 3 Zakona o Zaštitniku građana, o izvršenju preporuka obavestiti ovaj organ bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 dana.

HRONOLOGIJA

svedočenjima utvrdio
u Hercegovačkoj ulici

HOĆEMO ODGOVORNO DRUŠTVO, A NE SAMOVOLJU

Prošla su dva meseca od kada se u beogradskom naselju Savamala u Hercegovačkoj ulici dogodilo nešto što se retko vidi i u nedemokratskim društvima od Srbije. Grupa od tridesetak maskiranih ljudi srušila je noću 25. aprila nekoliko objekata bez ikakve pravne procedure, vezujući čuvara, zaustavljajući prolaznike i oduzimajući im mobilne telefone. Fantomska akcija sa buldožerima trajala je nešto više od dva sata, a za to vreme zakoni i Ustav Srbije nisu vredeli na toj teritoriji. Policija nije izašla da interveniše na pozive građana koji su prijavili nasilje.

Vlasti su se u početku pravile neupućene i nezainteresovane, da bi posle čak mesec i po dana premijer Aleksandar Vučić izjavio da iza akcije stoji vrh beogradske vlasti. I na tome se stalo.

Nema pravovremene istrage, nema odgovornosti, a počinjeno je više krivičnih dela. Tako se ne gradi odgovorno i demokratsko društvo kakvom težimo i za kakvo se deklarativno i pojedinci i stranke na vlasti zalažu. Zato smo i pripremili ovo specijalno izdanje: da ohrabrimo one koji treba, u ime države, da sankcionišu krivce, i da istovremeno opomenemo i obeshrabrimo one koji bi da vladaju pod okriljem mraka gazići Ustav i zakone ove zemlje. Zaborav ne sme da prekrije slučaj Savamala, jer će nam se vratiti u mnogo drastičnijem obliku. R. D.

Foto: Miroslav Đurović

faktičku vlast nad delom Beograda poznatim kao Savamala. U ulici koju su započele dve radne mašine, oni su primenom i pretnjom primene fizičke sile, drsko i nasilnički, izvlačili građane iz objekata i automobila, oduzimajući im lična sredstva komunikacije, sputavali im kretanje, čak i gledanje u crna vozila bez registarskih tablica koja su patrolirala krajem, pretresali automobile i objekte, odneli dva pištolja i lovačku pušku koje su zatekli u jednoj kancelariji, odneli video-zapise sa kamera za obezbeđenje, pretili zatečenim građanima da nikome ne kažu šta se desilo. Svojom aktivnošću raščistili su od ljudi i obezbedili rušenje više objekata koje je sprovedeno pomoću nekoliko radnih mašina", navodi u izveštaju zaštitnik građana.

Po odlasku grupe maskiranih ljudi, čim su ponovo mogli da komuniciraju i slobodno se kreću, više građana je, kako navodi Janković, pozvalo dežurnu službu Policijske uprave za Grad Beograd, a neki su peške otišli u Policijsku stanicu Savski Venac. Svi su prijavili događaje u

kojima se stiču obeležja krivičnih dela za koje se goni po službenoj dužnosti.

„Umesto da hitno preduzmu sve propisane i potrebne mere i radnje radi sprečavanja mogućnosti daljeg ugrožavanja bezbednosti građana i imovine, potrage za licima i obezbeđenja i pregleda mesta događaja, operateri dežurne službe Policijske uprave za Grad Beograd, posle konsultacije sa nadređenima, upućivali su građane da se obrate Komunalnoj policiji i Sekretarijatu za inspeksijske poslove Gradske uprave Grada Beograda, iako su znali ili bili dužni da znaju da su ti organi nenadležni da

66

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

66

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

Policija građane koji su prijavljivali rušenje i lišavanje slobode preusmeravala na Komunalnu policiju

Naređenje za opstrukciju stiglo od vrha

U prisustvu predstavnika Policijske uprave preslušani su svi tonski zapisi razgovora građana i policijskih službenika Dežurne službe Policijske uprave za Grad Beograd preko tel. broja 192, a koji su se odnosili na sporne događaje od jutra 25. aprila. Preslušani su tonski zapisi tri razgovora za koje su predstavnici kontrolisanog organa izjavili da su jedini koji su se odnosili na sporne događaje u Savamali te noći.

Deo izveštaja zaštitnika građana o dešavanjima u Savamali objavljujemo integralno:

U prvom pozivu, koji je prema navodima predstavnika policije bio započet u 4.04 časova ujutro, građanin Đ. Đ. izjavio je da su neka nepoznata lica u Hercegovačkoj ulici br. 4, na Savskom vencu, vezala radnika obezbeđenja i počela da ruše objekte. Potom ga je dežurna policijska službenica upitala: „Je l' to Beograd na vodi?“, na šta je Đ. Đ. potvrdno odgovorio, a dežurna službenica ga je zamolila da sačeka momenat. Po navodima predstavnika Uprave, ovaj poziv se u tom trenutku prekinuo.

U drugom pozivu, koji je prema navodima predstavnika policije bio započet u 4.08 časova ujutro, građanin Đ. Đ. izjavio je da je jedan sat ranije tridesetak lica uhvatilo radnika obezbeđenja, vezalo ga i oduzelo mu telefon, na šta je dežurna policijska službenica izjavila: „Vezali ga? Nije bila prijava ta. Je l' to za E. E.?", na šta je Đ. Đ. izjavio da se ne radi o tom slučaju, već da je reč o događaju u Hercegovačkoj ulici br. 4. Na pitanje dežurne policijske službenice o kom je broju reč u Hercegovačkoj ulici, Đ. Đ. je odgovorio i rekao da su tridesetak lica sa maskama vezala radnika obezbeđenja objekta, otele mu telefon i počela bagerima da ruše objekte u Hercegovačkoj br. 4. Na reči dežurne policijske službenice: „Čekajte, bila je prijava kod Gazele mosta“, Đ. Đ. je izjavio da ne zna za to i ponovio da se ovaj događaj desio u Hercegovačkoj br. 4. Dežurna policijska službenica je potom ponovila Đ. Đ. navode da je jedno lice bilo vezano, na šta se Đ. Đ. nadovezao i ponovio da su ta ista lica bagerima počela da ruše objekte. Na pitanje dežurne policijske službenice da li je sad pušten (odvezan), Đ. Đ. je odgovorio da je pušten, ali da su objekti porušeni.

Nakon što je još jednom konstatovala da je reč o događaju u Hercegovačkoj br. 4, dežurna policijska službenica je Đ. Đ. zamolila da oстане na vezi. Nakon toga, ona je Đ. Đ. obavestila da joj je nadređeni rekao da se obrati Komunalnoj policiji Grada Beograda i Skupštini grada Beograda, i na kraju građaninu Đ. Đ. izdiktirala broj telefona Komunalne policije.

U trećem pozivu, koji je prema navodima predstavnika kontrolisanog organa bio započet u 4.13 časova ujutro, Đ. Đ. od dežurne policijske službenice je zatražio da njegov poziv bude

66

Evo kako je operaterka MUP na centrali preusmeravala pozive građana: „Hercegovačka br. 4, Savski venac. To je ono Beograd na vodi, šefe“, „isto da postupim kao što je bilo i sa onim?“ Nadređeni joj je odgovorio: „Tako je.“

prebačen u Policijsku stanicu Savski venac, na šta mu je dežurna službenica odgovorila: „Savski venac... ne možemo da Vas prebacimo. Naređenje od vrha policije je da Vam damo Komunalnu policiju, kao što Vam je koleginica dala.“ Đ. Đ. je na to izjavio: „Evo sad ja Komunalnu policiju zovem, oni upućuju i kažu da to nije njihov problem i kažu da je to problem policije.“ Nakon toga dežurna službenica je izjavila da će pitati još jednog šefa i pozivaoca zamolila da oстане na vezi, uz upozorenje da se razgovor snima. Nakon toga, ona je pozivaocu izjavila sledeće: „Gospodine, javićemo mi nadležnima, pa će vas neko obavestiti na ovaj broj.“

Dalje je zatraženo da se preslušaju tonski zapisi razgovora između dežurnih policijskih službenica i šefa smene Dežurne službe, na šta su predstavnici kontrolisanog organa izjavili da se ti razgovori ne snimaju, po nalogu Pove-

renika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Preslušavanjem audio snimaka razgovora koje su predstavnici beogradske policije na kompaktnom disku predali predstavnicima Zaštitnika građana, utvrđeno je ipak da postoje zabeleženi razgovori između dežurnih policijskih službenica i šefa smene Dežurne službe Policijske uprave za Grad Beograd, u kojima su ga policijske službenice blagovremeno obavestile o primljenim obaveštenjima koja su ukazivala na radnje koje predstavljaju krivična dela, između ostalog i dela protivpravnog lišenja slobode na području Savamale. Na audio snimku poziva koji je tokom nadzora preslušan kao drugi po redu, pored razgovora između Đ. Đ. i dežurne policijske službenice koji je preslušan tokom nadzora, čuje se i razgovor dežurne policijske službenice i lica kojem se ona obraća rečima: „Šefe, imamo još jedan poziv iz Hercegovačke br. 4, ovo je nešto novo. Poziva Đ. Đ. i kaže da su njegovog radnika vezali jedno sat vremena i oduzeli mu telefon da nikoga ne poziva i opet su srušili neke objekte kod Hercegovačke broj 4.“ Na pitanje tog lica gde je to, operaterka je ponovila: „Hercegovačka br. 4, Savski venac. To je ono Beograd na vodi, šefe“, i upitala: „Isto da postupim kao što je bilo i sa onim?“, nadređeni joj je odgovorio: „Tako je.“

Na snimku poziva koji je tokom nadzora preslušan kao treći po redu, pored razgovora između Đ. Đ. i dežurne policijske službenice koji je preslušan tokom nadzora, čuje se i razgovor dežurne policijske službenice i lica kojem se ona obraća rečima: „Šefe, Bilja, samo jedna pomoć. Ovo što mi Ivana javila, ovo što je vezan dole... Zove Komunalnu, odbili su ga. Je l' ništa da mu ne dajemo, ništa?“, i koje odgovara: „Pa ništa.“ Nakon što je dežurna službenica ponovila da je Komunalna policija „odbila“ pozivaoca i da on „sad zove ovde da pita šta da radi“, nadređeni ju je upitao: „Pa čekaj, je l' su ga pustili? Je l' još vezan?“, a dežurna policijska službenica mu je odgovorila: „Vezan je, vezan je, da.“ Nakon toga je nadređeni dežurnoj službenici odgovorio: „Vezan je, a, aj javi ti“, a zatim se upitno obraća nepoznatom sagovorniku sa „Goranče...“.

R. Marković

Istraga žmuri pred osam krivičnih dela

Božo Prelević: Država nije postojala te noći između 24. i 25. aprila u Hercegovačkoj ulici, sada se samo postavlja pitanje u kojoj sledećoj ulici će nestati država

Zloupotreba službenog položaja najviših gradskih zvaničnika, protivpravno zauzimanje zemljišta, ugrožavanje sigurnosti građana, protivpravno lišavanje slobode, samo su neka od teških krivičnih dela koja su počinjena u noći između 24. i 25. aprila u beogradskom naselju Savamala, smatraju pravnici sa kojima je Danas

razgovarao. Ipak, iako joj je to smisao postojanja, policija nije zaštitila građane koji su se u tom trenutku našli u Hercegovačkoj ulici. Umesto toga, oni su se oglušili o njihove pozive, što je, prema mišljenju naših sagovornika, definitivni pokazatelj da tog dana u toj ulici nije postojala država. Božo Prelević, pravnik i bivši koministar policije, uz dozu ironije

Janković: DUŽNOST POLICIJE JE DA SAZNA KO SU NALOGODAVCI

Beograd - Jedino policija sme da radi policijski posao. Kao zaštitnik građana, ja sam ovlašćen da zvanično utvrdim da ga ona nije radila kako treba i da je preporukama, ako treba i uz pritisak javnosti (a nažalost prečesto treba), navedem da ispravi propuste i uradi ga valjano. Ali niko ne može preuzeti posao od organa unutrašnjih poslova (ni od drugih državnih organa), jer ničija volja, već Ustav i zakon kažu koji državni organ šta u ovoj zemlji radi. Preuzimanje tuđih nadležnosti bi upravo bila negacija pravne države i Ustavom utvrđenog državnog uređenja. Imamo policiju, ako neki ljudi u njoj ne rade svoj posao kako treba, treba zameniti te ljude, ali policiju ne možemo zameniti ničim drugim, kaže za Danas Saša Janković, zaštitnik građana, odgovarajući na pitanje da li ima smisla da policija vodi istragu kad je vrh policije, kako je konstatovano u njegovom izveštaju, „deo plana za rušenje“ u Savamali.

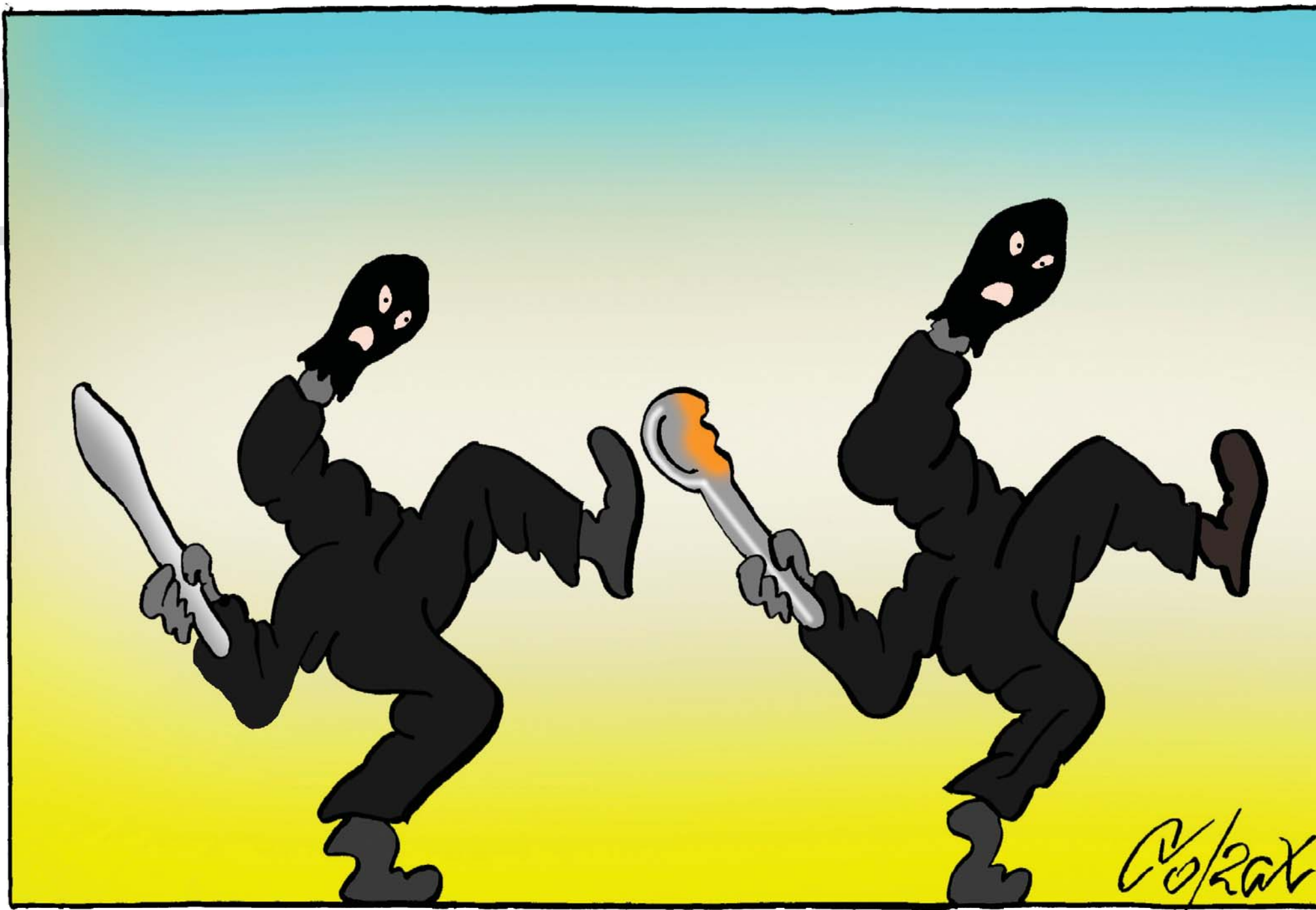
■ Mislite li da policija zna nalogodavca ili nalogodavce rušenja?

- Dužnost im je da znaju, ili saznavaju i o tome obaveste tužilaštvo, a s obzirom na interes i ustaljenu praksu - i javnost. Naravno, pri tome moraju poštovati pretpostavku neviniosti. Dakle, u istrazi kojom rukovodi nadležni tužilac ustanoviće za koga postoji sumnja da je to učinio, a ne ko je to učinio. Na pravosuđu je onda da kaže konačnu reč.

■ Da li ste izveštaj poslali tužilaštvu i policiji da ga pripoje istrazi?

- Izveštaj je javan, dostupan svim organima i građanima. Nikada posebno ne šaljem izveštaj tužilaštvu. Preporuka Policiji je da obave efikasnu istragu i o rezultatima obaveste Tužilaštvo, kako bi ono moglo da uradi posao. Dakle, Tužilaštvu je za njihov posao ključan nalaz Policije, a ne Zaštitnika građana. A da bi ga dobili brzo i potpuno, ja sam kontrolisao rad Policije. Svako samo treba da radi svoj posao. (13. maj, Danas)

A. Roknić

navodi da "policija nikada ne izlazi na uviđaj kada zna ko čini zločin".

- Biće da su policajci naučili nešto iz ružnog iskustva sa Parade ponosa - navodi Prelević aludirajući na suđenje koje se pred Višim sudom u Beogradu vodi protiv žandarma koji su se sukobili sa bratom premijera Vučića.

Prema njegovim rečima, izostanak policije jasno pokazuje da tog dana u toj ulici nije postojala država.

- Sad se samo postavlja pitanje u kojoj sledećoj ulici će nestati država - kaže Prelević. On smatra da ovaj slučaj daje primer građanima da ne treba da gube vreme na višegodišnje sudske sporove, već da preko noći rešavaju probleme bespravno podignutih objekata.

- Ovaj slučaj pokazuje da se nasilje povampirilo u Srbiji - kaže Prelević.

Advokat Vladimir Gajić smatra da je u Hercegovačkoj ulici počinjeno najmanje osam krivičnih dela.

- Zbog zloupotreba službenog položaja trebalo bi da odgovaraju gradonačelnik Beograda Siniša Mali, načelnik beogradske policije Veselin Milić i načelnik beogradske komunalne policije Nikola Ristić.

KRIVIČNA DELA NA KOJA POLICIJA ŽMURI

Prema mišljenju advokata Vladimira Gajića, u Hercegovačkoj ulici počinjeno je najmanje osam krivičnih dela:

- Zloupotreba službenog položaja gradonačelnika Siniše Malog, načelnika beogradske policije Veselina Milića i načelnika beogradske Komunalne policije Nikole Ristića
- Uništenje tuđih stvari
- Protivpravno zauzimanje zemljišta
- Ugrožavanje sigurnosti građana
- Prinuda
- Protivpravno pretresanje
- Protivpravno lišenje slobode
- Samovlašće

Njihove zloupotrebe su omogućile ljudima sa fantomkama da počine niz drugih krivičnih dela - navodi Gajić. On ističe da redovna procedura

rušenja bespravnih objekata traje oko godinu dana, što je isuviše dugačak period za naručioce rušenja.

- Najpre u budžetu Opštine Savski venac mora da postoji novac predviđen za rušenje bespravnog objekta. Potom mora da se putem tendera izabere firma koja će taj posao da uradi. Zatim firma, sa sve pravosnažnim rešenjem o rušenju, izlazi na teren. Tek ako naiđe na otpor, zove se policija da bi sprovela rušenje. Neko je odlučio da ceo ovaj proces završi za par sati - navodi Gajić. On smatra da odbijanje policije da postupi na pozive građana predstavlja još jedan korak ka fašizaciji društva. Miroslav Hadžić, predsednik Upravnog odbora Beogradskog

66

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

66

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

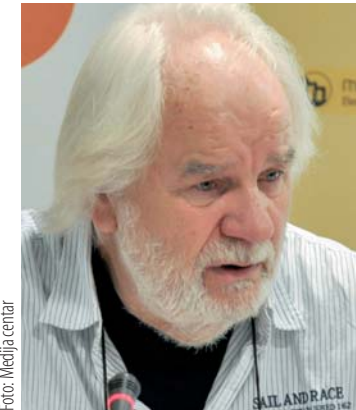

Foto: Medija centar

66

Hadžić:
Sprega političke elite, vrha policije i tajkunsko-kriminalnih krugova održava policiju pasivnom

Foto: Medija centar

66

Gajić:
Gradonačelnik Beograda, načelnici beogradske i komunalne policije zloupotrebili službeni položaj

centra za bezbednosnu politiku, smatra da iza odluke policije da ne radi svoj posao stoji sprega političke elite, vrha policije i tajkunsko-kriminalnih krugova.

- Ovim slučajem građanima je poslata poruka da se u ovoj zemlji sprovode zakoni samo onda kada to odgovara ljudima koji poseduju moć - kaže Hadžić. V. Jeremić

BCBP: Ostavka Stefanović i Rebić

Beogradski centar za bezbednosnu politiku juče je u saopštenju izneo zahtev da ministar unutrašnjih poslova Nebojša Stefanović i vršilac dužnosti direktora policije Vladimir Rebić podnesu ostavke zbog propusta u radu policije tokom rušenja dela Hercegovačke ulice u beogradskom naselju Savamala. „Ukoliko se istragom utvrdi da je vrh policije naredio da službenici ne reaguju na pozive građana, zahtevamo da Stefanović i Rebić više ne obavljaju nijednu javnu funkciju odnosno državnu službu u Srbiji“, stoji u saopštenju BCBP-a.

Da li je pala prva žrtva rušenja objekata u Hercegovačkoj

Smrt čuvara produženo krivično delo fantoma

Čuvar Slobodan Tanasković (58), koga su ljudi u fantomkama vezali u noći 25. aprila tokom rušenja objekata u Hercegovačkoj, preminuo je 24. maja na VMA, a stručnjaci za krivično pravo smatraju da bi njegova smrt mogla da bude posledica događaja od te noći, odnosno da je reč o produženom krivičnom delu.

Prema izveštaju zaštitnika građana, čuvara Slobodana Tanaskovića, radnika Iskre, firme čiji je objekat takođe srušen te noći, vezali su ljudi u fantomkama i oduzeli mobilni telefon kako ne bi mogao nikog da zove. O tom slučaju policiju je obavestio građanin Đ. Đ., ali su ga uputili na Komunalnu policiju, kao i sve ostale prijave te noći koje su u vezi sa fantomima i rušenjem u Hercegovačkoj. (26. maj, Danas)

Stručnjaci za krivično pravo, beogradski advokati Borivoje Borović i Branislav Tapušević smatraju da bi se smrt čuvara morala ozbiljno ispitati.

- Lekari moraju da utvrde da li postoji uzročna veza između tog događaja i njegove smrti, što nije lako, ali je apsolutno neophodan postupak u ovom slučaju - kaže Tapušević.

Borović dodaje da ukoliko se ta veza utvrdi, „za onoga ko je čuvara vezao to bi mogla biti otežavajuća okolnost“.

Dušan Miljević, vlasnik Iskre, kaže za Danas da je Slobodana Tanaskovića angažovala agencija za obezbeđenje s kojom Iskra ima ugovor, da ga nije lično poznavao, ali ga je njegova smrt „veoma pogodila i zabrinula“.

- Po pričama koje su do mene stizale, nakon one noći bio je u veoma rastrujenom stanju. Priča je da stal-

no neki crni džip prolazi Hercegovačkom i zastaje pored Iskre. Počeo je da se plaši da noću spava u Iskri, sklanjao se u Lastinu stanicu, preko puta. Ipak, ostao je da radi, a pošto su mu zdravstvena knjižica i druga dokumenta stradali u ruševinama one noći, navodno nije mogao da ode na bolovanje - kaže Miljević za naš list.

Rodoljub Šabić je na svom blogu na portalu B92 citirao pismo jednog od vlasnika porušenog objekta u Savamali, u kome ga obavestava o teškom stanju čuvara posle te noći 25. aprila.

„Ne znam baš ništa pouzdano o okolnostima i uzrocima smrti nesrećnog S.T. Očekujem i nadam se da će in-

sne šta se sve krije iza događaja u noći 25. aprila, od danas još veća, mnogo veća“, napisao je Šabić na svom blogu.

Zaštitnik građana Saša Janković kaže za Danas da je u svojoj kancelariji lično upoznao Slobodana Tanaskovića, koji mu je tada detaljno ispričao šta mu se desilo te noći u Savamali.

- Bilo je lako vidljivo da je bio blag čovek koji je mnogo teškoća u životu proživio. Sigurno je mogao pomoći u istrazi, ali bilo kakve insinuacije u vezi sa njegovom smrću nemaju činjeničnog osnova i nekorektno su prema zdravstvenim radnicima. Ono što je nesporno je da imamo dugi prema sebi i prema njemu da tu noć, o kojoj je

Foto: Radmila Marković

formacije o tome biti saopštene bez odlaganja. Ali, znam da je i inače velika, ogromna, neizvršena, a nesporna obaveza nadležnih da javnosti Srbije obja-

hrabro svedočio i koju je jako teško podneo, osvetlimo iz svih uglova i to će nadležni organi, siguran sam, uraditi do kraja, rekao je Janković za Danas.

Novinarka Danasa razgovarala sa jednim od očevidaca rušenja ispod mosta Gazele

„BEŽI, ČALE, DOK SI ŽIV“

Beograd /// Pretrnuo sam kad su banuli usred noći sa crnim džipom bez tablica. Bilo je 2.20, njih deset od dvanaest, obučeni sve u crno, sa crnim rukavicama i fantomkama. Samo su im se videle oči i usta. Na tri metra uperena svetla u mene. Dvojica su me izvukla iz portirske kućice, pitali dal' ima još koga. Rekao sam da nema. Odmah su mi pokupili telefone da ne bih mogao nikoga da pozovem - priča za Danas čuvar u firmi Toplica trans, u Ulici braće Kršmanović, koji je želeo da ostane anoniman.

Nekoliko njih je, kako kaže, otišlo pravo na zgradu, preturali su po kancelarijama. Ubrzo je, kaže, došao i bager.

- To je bio najveći buldožer guseničar. Došao je iz pravca gradilišta „Grad na vodi“, i kasnije kad sam prolazio video sam ga tamo. Naš objekat bio je montažni, nije trebalo mnogo da ga sruše. Mene su ubrzo pustili, nisu me povredili. Iz telefona su mi pobacali kartice i rekli - beži, čale, dok si živ, i nigde se ne okreći - navodi ovaj čuvar.

Usput je kaže svratio na „jedno mesto“ i pozvao policiju, koja mu je rekla da nema pojma da se ruši ispod Gazele. Te noći su prvo, kako kaže, srušili Železnički klub, pa njihov objekat.

- Pošto policija nije reagovala, rešio sam da odem lično u

stanicu u Savski venac i prijavim, što sam uradio. Ali policija mi nije dala da vidim zapisnik jer su rekli da moram da pišem zahtev da bi mi dali dokument da sam dao izjavu. Kad sam se sa patrolom vratio kod porušenog objekta, policija mi je obećala da su javili u 29. novembar i da čekam da dođe ekipa da napravi uviđaj. Niko nije došao, čekao sam ih do 11 sati - nastavlja ovaj 57-godišnjak, inače, kako kaže, srčani bolesnik koga je ova situacija dodatno uznemirila. Radio je tu kao čuvar na zameni mesec dana i za to vreme nijednog trenutka, kako kaže, nije bilo najava rušenja. R. M.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: STRANCIMA I TAJKUNIMA ODGOVARALO NOĆNO RUŠENJE

U autorskom tekstu za portal Standard funkcioner SNS-a Vladimir Đukanović je implicirao da su „strani faktor“ i „domaći tajkuni“ imali interes da se noću sruše objekti u Hercegovačkoj ulici. „U ovom slučaju imamo bar dva zainteresovana subjekta, koji su očito u nekom momentu možda našli zajednički jezik. Prvi je jedan tajkunski lobi, kome smeta izgradnja projekta Beograd na vodi i koji sve čini nemilice štampajući biltene i vodeći sumanutu kampanju preko raznih medija da se taj projekat stopira, jer ih finansijski direktno pogađa. Drugi je strani faktor, koji na ovaj način stvara destabilizaciju zemlje uz neverovatan osećaj nesigurnosti kod građana. Nisam siguran da se ova dva faktora nisu negde udružila, jer cilj je isti - podrivanje Vučića“, piše Đukanović.

Za Dosije Danas Rodoljub Šabić, poverenik za informacije od javnog značaja, govori o sporosti državnih organa

Društvo ne sme da funkcioniše po volji bilo kog poglavice

Malo posle skandala u Savamali, u Ljubljani se desio napad grupe ljudi pod fantomkama, i cilj im je bio vrlo sličan. Ali tu sličnost prestaje, kod nas ni posle dva meseca nema nikakvih konkretnih informacija, u Ljubljani je većina „fantoma“ uhapšena istog dana

Sporost u postupanju državnih organa nikada nije dobra. Ona na prvom mestu izaziva sumnje u objektivnu sposobnost organa da rešavaju probleme s kojima se suočavaju, a potom i različite spekulacije i sumnje o mogućim subjektivnim razlozima neefikasnosti. Bile te sumnje realno zasnovane ili ne, one uvek za posledicu imaju štetu po ugled postupajućih organa, u krajnjoj liniji i države. To važi generalno, a utoliko pre u slučajevima koji poput skandala u Savamali, s razlogom, privuku veliku pažnju javnosti, kaže u razgovoru za Dosije Danas Rodoljub Šabić, poverenik za informacije od javnog značaja.

■ U kojoj meri se ta sporost može razumeti i pravdati?

– Razume se, postoje situacije u kojima se može i mora imati razumevanja i za relativnu sporost u postupanju. U slučaju Savamale međutim, konkretne okolnosti ne čine realnim takvo razumevanje. Prosto, robusna akcija većeg broja ljudi, podržana kamiona i građevinskom mehanizacijom, objektivno predstavlja logističku operaciju čiji „trag“ po logici stvari ne može iole duže vreme ostati skriven ozbiljnoj istrazi. S tim u vezi pomenuću jednu vrlo asocijativnu koincidenciju. Malo posle skandala u Savamali, u Ljubljani se desio napad grupe ljudi pod fantomkama. I cilj im je bio vrlo sličan, rušenje nekih starih građevina koje funkcionišu kao alternativni kulturni centar. Ali tu sličnost prestaje, kod nas ni posle 2 meseca nema nikakvih konkretnih informacija, u Ljubljani je većina „fantoma“ uhapšena istog dana.

■ Zašto premijer ne obavesti tužilaštvo kada već zna ko stoji iza rušenja?

– Pretpostavljam, to mi bar izgleda najlogičnije, da se premijerova izjava o odgovornosti „vrha gradske vlasti“ zasniva na informacijama policije. Tužilaštvo nije zabranjeno da ih ono zatraži od policije, pa ni od premijera, naprotiv. Štaviše, u vezi sa ovom ili bilo kojom drugom istragom, već nekoliko godina, otkad smo u

■ Sme li policija selektivno da reaguje?

– Nijedan državni organ, pa ni policija, ne sme da postupi selektivno, osim, razume se, u retkim situacijama kada je takvo postupanje predviđeno zakonom. Principi zakonitosti u postupanju organa vlasti i jednakosti građana pred zakonom, spadaju u

fundamentalne principe svake

uređene države. Ni u naš Ustav nisu upisani iz „kozmetičkih“ razloga, već da bi se primenjivali.

■ Kako je to nekad Milan Grol lepo umeo reći, „nismo se mi okupili na pusto poljani da raspravljamo o osnivanju države. Ona postoji, i od te činjenice se mora poći“. Dakle, mi smo evropski narod, organizovan u državu, a ne nekakvo poludivlje pleme. To podrazumeva da društvo mora da funkcioniše u skladu sa poznatim, utvrđenim pravilima upisanim u naše zakone i Ustav, a ne u skladu sa proizvoljnim pravilima koje od prilike do prilike kreira volja ili raspoloženje ovog ili onog poglavice.

■ Zašto upadljivo čute ljudi od struke, pravnici, sudije, tužioci...?

– Ne bih se baš složio sa ocenom da ljudi od struke čute. Bili smo u prilici da čujemo i popriličan broj stručnih mišljenja, oglašavali su se advokati, profesori, sudije. Primera radi, neka se drugi ne uvrede, pomenuću samo neke kao što su profesori Vesna Rakić Vodinelić, Bogoljub Milosavljević, Zoran Ivošević, ranije i sudija Vrhovnog suda, advokati Boža Prelević i Vlada Gajić, Miodrag Majić, sudija Apelacionog suda, Goran Ilić, zamenik republičkog tužioca, da ne nabrajam dalje.

■ Koliko je opasno navikavanje da je procena jednog čoveka važnija od zakona, procedure...?

– Kako je to nekad Milan Grol lepo umeo reći, „nismo se mi okupili na pusto poljani da raspravljamo o osnivanju države. Ona postoji, i od te činjenice se mora poći“. Dakle, mi smo evropski narod, organizovan u državu, a ne nekakvo poludivlje pleme. To podrazumeva da društvo mora da funkcioniše u skladu sa poznatim, utvrđenim pravilima upisanim u naše zakone i Ustav, a ne u skladu sa proizvoljnim pravilima koje od prilike do prilike kreira volja ili raspoloženje ovog ili onog poglavice.

■ Zašto upadljivo čute ljudi od struke, pravnici, sudije, tužioci...?

– Ne bih se baš složio sa ocenom da ljudi od struke čute. Bili smo u prilici da čujemo i popriličan broj stručnih mišljenja, oglašavali su se advokati, profesori, sudije. Primera radi, neka se drugi ne uvrede, pomenuću samo neke kao što su profesori Vesna Rakić Vodinelić, Bogoljub Milosavljević, Zoran Ivošević, ranije i sudija Vrhovnog suda, advokati Boža Prelević i Vlada Gajić, Miodrag Majić, sudija Apelacionog suda, Goran Ilić, zamenik republičkog tužioca, da ne nabrajam dalje.

M. Vasović

Srećko Mihailović

Što se više vlast vadila, više se uvaljivala u političku kaljugu

ČUTANJE PRIZIVA „KRISTALNU NOĆ“

Cluveni srpski urbanista knjaz Miloš Veliki, koji je svojedobno za jedan dan Savamalce preselio na Palilulu, dobio je nedavno konkurenciju u modernim beogradskim fantom-urbanistima koji su za jednu noć porušili deo Savske mahale i to baš tamo gde je trebalo. Knjaz je pomenutim preseljenjem hteo da napravi mesto za novi srpski Beograd, barem je tako u Danasu pre osam godina pisao B. Cvejić. Kneževi potomci su takođe hteli prostor za jedan novi Beograd pored savske vode. Koliko se zna, u Knjaževo vreme nije bilo nekih javnih protesta, možda nešto istija po savamalskim krčmama, ali se sve tu i završilo. Danas, skoro posle 200 godine sve je drukčije. Niti je Vučić ondašnji Knjaz, niti je Siniša Mali ondašnji Iljija Čarapić, niti se novi Beograd gradi po evropskim uzorima kao ondašnji, već po arapskim. Dvesta godina su dvesta godina, menjaju se knjazovi, menjaju se gradonačelnici, menjaju se i urbanistički nazori.

Pa šta u tome ima loše, pa ko teta Beograđane da žive u Beogradu na vodi, pored toliko ispražnjenih sela. A i oko tog rušenja, pa zar to što je porušeno nije bilo ruglo Beograda koje je „zasluživalo“ da bude srušeno, danju a ne noću. A ima još ruglovitijih delova Beograda koji „zaslužuju“ rušenje.

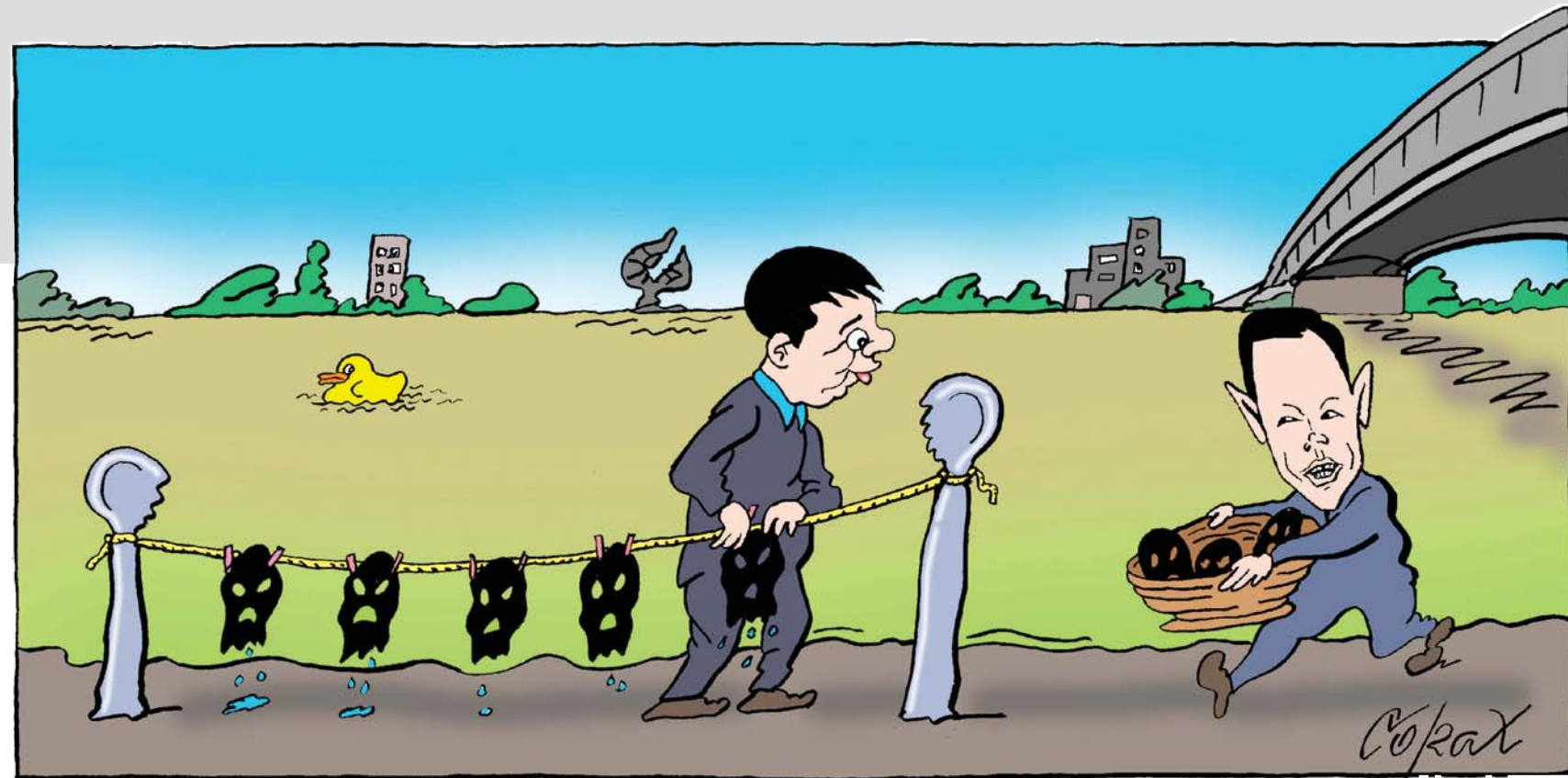
I, mnim da je u tome kvaka. Postoji ruglo, ne jedno već više, postoje rušitelji, i to ne samo ovi, već i mnogi drugi...Preći će im u naviku i onda je vrag odn'o šal'u Čutanje i prećutkivanje priziva „Kristalnu noć“.

Bilo bi najpristojnije, ali i najmanje tačno, reći da je reč o budalaštini nekog iz blizine vrha vlasti, a da je ta vlast još budalastije počela da se vadi i što se više vadila, to se više uvaljivala u političku kaljugu. Sve da i jeste da se neko dodvoravao vrhu vlasti ili da je pogađao misli pomenutog vrha, budalaština ostaje budalaština.

Volio bih da je baš tako kao što napisah, ali se bojim da je u pitanju nešto drugo ili da bi moglo da bude nešto drugo. Koga je zmija ujela i guštera se plaši. A zmija je ne jednom ujedala ovaj narod i zato je sigurnija blagovremeno aktiviranje mungosa.

Ne znam koliko se putuje od rušenja u Savamali do, daleko bilo, „noći dugih noževa“, ali se u svakom slučaju valja stalno prisecati stihova onog nemačkog popa Martina Najmelera.

A. R.

Šta Aleksandar Vučić kao pravnik i kao premijer mora da zna u slučaju „Savamala“

Krivična dela nisu dozvoljena ni noću ni danju

Aleksandar Vučić i u svojstvu premijera, a i u svojstvu fizičkog lica ima obavezu, a nije rekao da je to učinio, da prijavi krivično delo za koje tvrdi da zna da je učinjeno, pa čak i da zna za učinioca

Vučić Aleksandar je u svojstvu premijera rekao: „Iza događaja u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti“, a zatim i da „Nesumnjivo, iza rušenja objekata u Savamali stoje najviši organi gradske uprave u Beogradu i oni će snositi odgovornost“.

Nije dovoljno to što je Vučić Aleksandar izjavio zato što je Zakonom o krivičnom postupku u članu 280 predviđeno da „**Državni i drugi organi, fizička lica prijavljuju krivična dela za koja se goni po službenoj dužnosti, o kojima su obavestena ili za njih saznaju na drugi način**“.

Aleksandar Vučić i u svojstvu premijera, a i u svojstvu fizičkog lica ima obavezu, a nije rekao da je to učinio, da prijavi krivično delo za koje tvrdi da zna da je učinjeno, pa čak i da zna za učinioca.

Na pravnom fakultetu se uči i mora se znati koja su obeležja krivičnih dela i koja se pravna kvalifikacija ima primeniti povodom radnji izvršenja izvršenih od više lica u Savamali na mestu izvršenja, Ulica Hercegovačka, a to su:

– Krivično delo otmice iz čl. 134 stav 1 Krivičnog zakonika gde stoji: „Ko silom, pretnjom zadrži neko lice u nameri da njega prinudi da nešto ne učini ili trpi, kazniće se zatvorom od dve do deset godina“;

– Krivično delo protivpravno lišenje slobode iz čl. 132 Krivičnog zakonika predviđa da će se kazniti zatvorom do tri godine, a ako je učinilac službeno lice koje zloupotrebljava svoj položaj ili ovlašćenje, kaznom zatvora do pet godina, ako „drugom protivpravno oduzme ili ograniči slobodu kretanja“;

– Nasilničko ponašanje iz čl. 344 stav 2 Krivičnog zakonika predviđa da će: „Ko grubim vredanjem ili zlostavljanjem drugog, vršenjem

Kesik Ljubiša

nasilja prema drugom, značajnije ugrožava spokojstvo građana, ili teže remeti javni red i mir“ biti kažnjen, a ako je ovo krivično delo izvršeno u grupi ili je nekom licu naneta laka telesna povreda, učinilac će se kazniti zatvorom do pet godina;

– Krivično delo ugrožavanja sigurnosti iz čl. 138 stav 2 Krivičnog zakonika predviđa da će se kazniti onaj ili oni koji ugroze sigurnost nekog lica pretnjom da će napasti na život ili telo tog lica, a ako je ova radnja izvršena prema više lica, ili ako je delo izazvalo uznemirenost građana, kazniće se zatvorom do tri godine;

– Članom 139 stav 2 Krivičnog zakonika predviđeno je krivično delo narušavanje nepovredivosti stana a radnja izvršenja je neovlašćeno prodiranje u tuđi stan ili tuđe zatvorene prostorije i ako je to delo izvršeno od strane službenog lica u vršenju službe, kazniće se zatvorom do tri godine;

– Članom 212 Krivičnog zakonika određeno je da „Ko uništi, ošteti ili učini neupotrebljivom tuđu stvar, a šteta koja je prouzrokovana prelazi 1.500.000,00 dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina“;

Ako ovo ne znaju pravnici sa završenim pravnim fakultetom kao što

Vladimir Vava Horović

je to u ovom slučaju premijer, javno tužilaštvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova koja su sva lica ovlašćena za podnošenje krivične prijave, dobro je da to znaju bar građani Republike Srbije.

I konačno, iz opšteg dela Krivičnog zakonika, ukazujemo na odredbu člana 33 Krivičnog zakonika gde se govori o saizvršilaštvu i predviđa da „Ako više lica učestvuje u radnji izvršenja krivičnog dela ostvarujući zajedničku odluku ili sa umišljajem bitno doprinesu izvršenju krivičnog dela, svako od njih kazniće se kaznom propisanom za to delo“.

Podstrekavanjem se, u smislu odredbe člana 34 Krivičnog zakonika,

Kesik Ljubiša, Vladimir Vava Horović

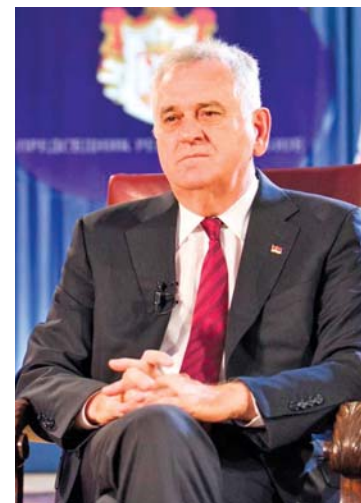
SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran.
(4. maj)

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu.
(8. jun)

Predsednik Srbije odgovorio na pitanje Danasa u vezi sa slučajem rušenja objekata u Hercegovačkoj

TOMISLAV NIKOLIĆ OČEKUJE REAKCIJU NADLEŽNIH

Beograd - Zna se koje institucije su nadležne za slučaj rušenja objekata u Savamali i očekujemo da one reaguju, odnosno urade svoj posao, rečeno je Danasu u kabinetu predsednika Srbije Tomislava Nikolića u odgovoru na pitanje zbog čega predsednik nije do sada reagovao na slučaj Savamala, uprkos činjenici da je taj događaj u značajnoj meri zainteresovao i uznemirio javnost.

Kako nam je rečeno na Andrićevom vencu, jasna je zainteresovanost javnosti, kao i očekivanje da nadležne institucije reaguju, i to i kabinet predsednika Srbije očekuje. Danasovi sagovornici su na pitanje da li to znači da će predsednik ipak reagovati, rekli da na to pitanje ne mogu dati odgovore, i ponovili da očekuju da nadležne institucije rade svoj posao.
(20. maj, Danas)

S. Č.

Foto: Nenad Borošević / Foliet

DAVENPORT: PREMIJER OBEĆAO PRIMENU PREPORUKA ZAŠTITNIKA GRAĐANA O RUŠENJU U SAVAMALI

Beograd - Evropska unija želi da vidi konkretan napredak u vladavini prava u Srbiji, uključujući nezavisno i nepristrasno pravosuđe i tužilaštvo, nezavisne institucije i medije. Srbija kasni sa primenom Akcionog plana za poglavlje 23, ali siguran sam da će njegova puna primena biti prioritet nove vlade. Bitno je da državne institucije u Srbiji primene preporuke Zaštitnika građana, kao što je obećao gospodin premijer u slučaju rušenja u Savamali, kao i da se Vlada ozbiljno bavi istragom ovog slučaja - rekao je za Danas Majkl Davenport, šef Delegacije Evropske unije u Beogradu. (27. maj, Danas)

A. R.

Latinka Perović, istoričarka, za Dosiје Danas o građanskom buntu i autoritarnom karakteru aktuelne vlasti

PROTESTI U BEOGRADU SU METAFORA ZA DRUGE SUKOBЕ KOJIH IMA U SRBIJI

U videla sam da je stručna javnost vrlo rezervisana prema projektu „Beograd na vodi“, naročito arhitekta. Ne pamtim, zapravo, da je ikada neka struka bila tako jednostušna u otporu prema jednoj inicijativi - ističe za Dosiје Danas Latinka Perović, istoričarka, u odgovoru na pitanje kako razume i objašnjava proteste Inicijative „Ne da(vi)mo Beograd“.

Sagovornica Danasa napominje da je evidentno da je „sve to što se desilo u Savamali uznemirilo građane“.

- Nemam kompletnu uvid u to što se dogodilo. Vidim, naravno, različita tumačenja, ali mislim da je ova inicijativa građana, koja organizuje proteste, zaista spontana. Oni nemaju političko vodstvo, čak ignorišu prisustvo političkih funkcionera. Bez obzira koliko su oni u pravu, ili nisu, mislim da su ti protesti jedno merilo odgovornosti režima i znak jedne respektabilnosti stanovništva građana, koje ne može da se ignoriše. Ne znam kakvi su sve ciljevi tih protesta, nisam im prisustvovala, ali

Foto: Miroslav Dragović

države, a bez toga se ne možemo pomeriti sa mesta - kaže sagovornica.

Upitana da li su opravdana i utemeljena mišljenja koja pozivaju na nužnost građanskog otpora autoritarnim vlastima, ne samo u Srbiji, već i regionu, Perović ukazuje da vlasti u regionu moraju da razmišljaju o razmerama strpljenja građana.

- Građanima se narušavaju njihova prava a istovremeno se traži građanska poslušnost. Ne uzimaju se u obzir njihovi razlozi za nezadovoljstvo, a oni su brojni. Vrlo se olako upotrebljavaju argumenti koji odgovaraju na to stanje nezadovoljstva, a koji, u suštini, doprinose stanju rasula, dubokog nepoverenja i apatije građana. Nisam sklona da predviđam šta iz svega toga može da proizađe, ali u svakom slučaju mislim da bi svaka vlast morala da misli o broju tih inicijativa, bez obzira na to da li se one odnose na školstvo, socijalna pitanja, ili, recimo, na pitanje finansiranja različitih oblasti nauke... Mislim da se sada ulazi u jedno stanje bezvlašća, naročito na lokalnim nivoima. Ljudi su uplašeni i sva ta pojedinačna nezadovoljstva se akumuliraju u jedan osećaj izostanka perspektive i ozbiljnog propadanja - ocenjuje Latinka Perović.

Upitana da li je u Srbiji vlast autoritarna i da li su onda odgovarajuće reakcije na takvo

stanje protesti i pokušaji političkih promena na takav način, sagovornica Dosiје Danasa daje primer spoljnopoličke pozicije Srbije, koja je negde između istoka i zapada, odnosno upućuje na izostanak jasne perspektive u društvu.

- Mislim da sve to jako utiče na nezadovoljstvo, naročito u mladoj generaciji, da ona perspektivu ne traži ovde, da društvo stari, ostaje prepušteno manje kompetentnim, manje pismenim, i to su poražavajuće tendencije. Postoji u skladu sa tim neko uverenje da neka čvrsta vlast može da zaustavi to rasulo. U savremenom svetu i evropskoj perspektivi morali bismo da odgovorimo jačanjem institucija, a ne jačanjem vlasti pojedinaca. Verujem u sigurnost koju će demokratske institucije uspostaviti - zaključuje Latinka Perović.

S. Čongradin

“

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

“

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

Foto: Nenad Đorđević / Folio

Piše: Ivan Lalić

SAVAMALA ZA POČETNIKE:

Inicijator i direktor Mikser hausa o značaju i istorijatu ove četvrti u koju se ubacuje „Beograd na vodi“

Na ludim temeljima nema pametne kuće

Mega državni projekat je poslednjih par godina ozbiljan pretendent za promenu identiteta Savamale. Njegova grandioznost i način na koji se implementira izazivaju strah, nevericu i otpor kod većine građana

Kažu da se još Karađorđe kada se sa ustanicama dokopao Beograda 1807. upravo iz Savamale ustremio u osvajanje Kalemegdana. Kovanica je nastala od turcizma „Sava mahala“, i podrazumeva pojas Beograda uz reku Savu, negde od željezničke stanice koju 1884. gradi kralj Milan Obrenović, pa sve do ušća reke Save u Dunav. Takozvana „Srpska varoš“, jer su na Dorćolu bili i Turci i Jevreji.

Čuvena kafana „Zlatna moruna“ koja se i danas nalazi na istom mestu, tik uz pijacu Zeleni venac, zapravo predstavljala gornju granicu Savamale koja prema Kalemegdanu dodiruje donju liniju Kosančićevog venca. Ako je kafana u to vreme zaista bilo mesto gde su se donosile važne, čak i istorijske odluke, kao odluka o Sarajevskom atentatu, onda „Zlatna moruna“, iz koje nisu izbivali mladobosanci, svakako predstavlja istorijsko čvorište kvarta. U čuvenom Cabaret Voltairu u Cirihiu 1916. godine sede Tristan Cera i dadaisti, Lenjin, Paul Cle i Kandinsky, Roza Luksemburg ili Karl Libekneht, a u „Zlatnoj moruni“ su još pre prvog rata zore dočekivali Nušić, Marko Ristić, mladáni Gavrilu

Princip i Nedeljko Čabrinović, hrvatski pesnik Tin Ujević.

Bilo je to vreme stvaranja Ilirskog pokreta u Zagrebu, snažne afirmacije ideje ujedinjenja južnih Slovena, vreme avangarde, kako u političkom, tako i umetničkom smislu. Ipak, možda najznačajniji pečat tom vremenu u Savamali daje čovek koji nije bio ni političar ni umetnik, već veliki preduzetnik i trgovac. Luka Čelović Trebinjac, čovek koji je 1907. podigao verovatno najlepšu građevinu u gradu - zgradu Beogradske zadruge, hotel Bristol 1912. i još čitav niz značajnih građevina u Ulici Kraljevića Marka, Zagrebačkoj/Koče Popovića, Karađorđevoj.

Hroničari svedoče da je često dolazio u „Zlatnu morunu“ da proveru da li se ljudi kojima je Zadruga pozajmljivala novac za projekte tamo kockaju i opijaju. Koga je uhvatio u grehu, odmah bi ukidao pozajmice i kredite. Zajedno sa njim, u Savamali su stasali veliki preduzetnici i kasnije zadužbinari - braća Kršmanović, Rista Paranos, Đorđe Vučić. Oni angažuju najbolje srpske arhitekte poput Dimitrija Leka, koji dolazi sa školovanja iz Ciriha i donosi miris Evrope u Savamalu. Nestorović, Bugarski, Stevanović samo su neki od sjajnih arhitekata koji su uneli duh akademizma u kvart.

Prva pozorišna predstava u Beogradu se odigrala u Savamali, u čuvenoj Đumurkani u Karađorđevoj 16, 1841, čitavih 27 godina ranije nego što je sagrađeno Narodno pozorište. Završetkom Prvog svetskog rata, Savamala, oličenie evropeizma Obrenovića, gubi sjaj i moćnu poziciju ekonomskog i kulturnog centra grada. Karađorđevići pomeraju klatno grada ka Terazjskom platou, a Savamala polako pada u gotovo stogodišnji zaborav.

“

Poslednji događaji u Hercegovačkoj neodoljivo podsećaju na rukopis Miloša Obrenovića, koji je svojevremeno poslao gardu da preko noći istera neposlušne Rome

iseljavaju, nekada prelepe fasade prekriva čađ, zaborav i nebriga. I tako dobrih sedamdeset godina.

Očigledna, ideološka osveta kvartu inspirisana socrealističkim asketizmom nije mogla da uguši avangardni DNK kvarta. Pre nekih šest-sedam godina, u nekom prijatnom spontanitetu - dizajneri, umetnici silaze do reke i osvajaju jedan po jedan zapušteni prostor. Otvaraju se klubovi, restorani, galerije, kulturni centri. Savamala ubrzo biva proglašena za jednom od najpoželjnijih svetskih destinacija za mlade kreativce. Mikser haus dobija prestižnu ocenu britanskog „Gardiena“ kao jedan od deset najatraktivnijih industrijskih prostora na svetu u konkurenciji Amsterdama, Pariza, Njujorka ili Tokija. Hiljade mladih silazi u noćni provod, život se vraća u

“

Prva pozorišna predstava u Beogradu odigrala se u Savamali, u čuvenoj Đumurkani u Karađorđevoj 16, 1841, čitavih 27 godina ranije nego što je sagrađeno Narodno pozorište

boemsku četvrt koja ponovo postaje vibrantna, boemska četvrt kao nekada, krajem devetnaestog i početkom dvadesetog veka.

U dinamičnoj promeni uspavanog kvarta, potpuno iznenada pojavljuje se pre par godina „Beograd na vodi“ kao mega državni projekat koji je poslednjih par godina ozbiljan pretendent za promenu identiteta Savamale. Njegova grandioznost i način na koji se implementira izazivaju strah, nevericu i otpor kod većine građana. Pogotovu - nakon poslednjih događaja u Hercegovačkoj, koji neodoljivo podsećaju na rukopis Miloša Obrenovića, koji je svojevremeno poslao svoju gardu da preko noći istera neposlušne Rome, tadašnje žitelje Savamale. Svaka sličnost te prve i današnje druge savamalske džentrifikacije jeste namerna. Iako sam siguran, da bi, da je danas živ, Miloš, ma koliki makijavelista i apsolutista bio, svakako drugačije postupio. Prosto - drugo je doba. Ni njegovo, a ni Slobino iz devedesetih godina prošlog veka. A i onako. Što kažu seljaci iz okoline Čacka - „na ludim temeljima nema pametne kuće“.

Prema ugovoru o „Beogradu na vodi“ rok za raščišćavanje zemljišta za ovaj projekat je 30. jun 2016.

Očigledna podudarnost projekta i fantomske akcije

Ono što svi možemo da pogledamo na sajtu Vlade Srbije je ugovor o projektu „Beograd na vodi“. Prema ovom dokumentu, Republika Srbija se ugovorom obavezuje da izvrši, na svoj račun, pravno i fizičko raščišćavanje zemljišta do 30. juna 2016, kao i da obezbedi izgradnju komunalne infrastrukture i pružanje komunalnih usluga „do granica Projekta“ najkasnije do 31. decembra 2019. godine.

Kompanija „Beograd na vodi“ objavila je plan gradnje u Savamali, gde je plavom bojom obeležena druga faza - objekti u Hercegovačkoj ulici. Na prvi pogled izgleda kao tačan podatak da Beogradu na vodi ovaj deo Hercegovačke sada nije potre-

Partner može da se povuče iz projekta ako radovi ne počnu u roku

ban. Međutim, u pobrojanim rokovima za raščišćavanje zemljišta navodi se da za površinu takozvane pilot nepokretnosti pravno i fizičko raščišćavanje Srbije treba da završi do 30. juna 2016. Istovremeno, u tom delu se ne navodi šta tačno spada u pilot nepokretnosti, jer se detalji o tome nalaze u Prilogu 5B. Kada se pogleda Prilog 5B, ali samo u verziji ugovora na engleskom jeziku, vidi se da Hercegovačka ulica, gde su i bili srušeni objekti, spada pod zemljište pilot nepokretnosti, koje mora da bude raščišćeno do kraja juna ove godine. Investitor iz Ujedinjenih Arapskih Emirata se obavezao da obezbedi 300 miliona evra za finansiranje i to do 150 miliona

ZAŠTO JE U BEČU NEMOGUĆA SAVAMALA

Oliver Vujović
generalni sekretar SEEMO

Specijalno iz
austrijske prestonice
za Dosiје Danas

Kada je nedavno jednom bečkom profesoru pravnog fakulteta ispričano šta se dešavalo u beogradskoj Savamali, on nije mogao da ne izrazi svoje čuđenje i više puta je pitao, a kako je moguće da se tako nešto uopšte desi.

Naravno, kriminalne radnje se dešavaju i u Austriji, gradnja novih zgrada je povezana sa velikom količinom kapitala i time pokušajem investitora da ostvari svoju želju, ali običan građanin u svakodnevnom životu oseća veliki stepen zaštite i može uvek da računa sa tim da će država da reaguje i primeni pravne mehanizme. A to znači, nezavisno ko je investitor, da se uvek poštuju neki osnovni pravni principi i da građanin može uvek da izrazi svoj glas protivljenja određenom građevinskom projektu.

Kada se grade novi objekti ili vrše izmene u gradskim planovima, građani imaju mogućnost jasno da daju do znanja svoje viđenje, i utiču na konačnu odluku oko nekog projekta. Gradski plan razvoja je javno dostupan, veći projekti su i online detaljno dostupni građanima, i svako može, ako smatra da se projektom nanosi određena šteta, dati svoju primedbu.

Građanin se u tom slučaju obraća sa primedbama pismeno službi grada Beča - to je Magistrat 21 - a takođe može i online putem da se obrati. Nakon isteka roka koji je predviđen za primedbe,

“

Običan građanin u svakodnevnom životu oseća veliki stepen zaštite i može uvek da računa da će država da reaguje i primeni pravne mehanizme

komentare i žalbe, grad razmatra sve dospele primedbe i pokušava da poštuje i dospele primedbe i uključuje ih u proces izrade finalnog građevinskog plana. Ukoliko nije moguće da se prihvate primedbe i želje građana, gradske službe moraju zvanično o tome da obaveste poslanike u skupštini grada, koji donose konačnu odluku. Tek nakon toga je određeni građevinski projekat pravosnažan.

I da to ne funkcioniše samo na papiru, možemo potvrditi iz jednog ličnog primera. Pre više godina, kada je trebala da se gradi nova zgrada u centralnom delu Beča, građani iz okolnih zgrada su se pobunili, jer bi gradnjom te zgrade izgubili određeni broj javnih parking mesta koja su bila dostupna na površini gde je trebala da se sazida nova zgrada. Nastali su pregovori između izvođača radova i građana i na kraju je investitor morao da ponudi stanarima iz okolnih zgrada da se ispod te nove zgrade izgradi javna garaža gde su svi koji su se pobunili dobili pod jako povoljnim uslovima doživotno pravo korišćenja parking mesta.

Građanske inicijative, ali i nezadovoljstvo jednog sugrađanina, mogu tako i da dovedu do usporjenja velikih građevinskih projekata, zaustavi planove o izgradnji novih puteva, posebno ako je reč o putevima i objektima koji trebaju da budu izgrađeni u prostoru koji spada u zaštićenu prirodu. I to daje svakome u Austriji sigurnost, da mu neće iznenada preko noći u susjedstvu biti izgrađen neki objekat koji ne želi, odnosno da će se nešto srušiti bez dozvole.

▲

Zakup na 99 godina

U ugovoru je navedeno da će delovi zemljišta biti dati u zakup firmi „Beograd na vodi“ na 99 godina, bez naknade i ističe da su se „članovi društva (Beograd na vodi) sporazumeli da nastoje da 50 odsto projekata bude realizovano u roku od 20 godina“, a čitav projekat za 30 godina.

R. Marković

Ovo vam neće proći, nismo glupi

Prvi protest održan je 11. maja. Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd zatražila je sa prvog protesta u Beogradu zbog rušenja objekata u Hercegovačkoj ostavke ministra policije Nebojše Stefanovića, gradonačelnika Siniše Malog, v. d. direktora policije Vladimira Rebića, načelnika Komunalne policije Nikole Ristića i predsednika gradske skupštine Nikole Nikodijevića.

Protest je održan pod nazivom „maske su pale“, podržalo ga je oko 3.000 građana koji su se okupili ispred Skupštine grada, a potom uputili ka Vladi Srbije, gde su predali zahteve. Među okupljenim građanima viđeni su i Saša Radulović, Sanda Rašković Ivić, Srđanka Turajlić, Branislav Lečić i Zoran Živković. „Rušenje u Hercegovačkoj nije bio skriven čin. Oni nisu nosili fantomke ne da bi se sakrili, već da bi nas zaplašili“, obratio se okupljenima Radomir Lazović iz Inicijative. On je poručio da ljudi sa fantomkama nisu uplašili građane, ali jesu policiju.

„Ovo nije naš poraz, poraz bi bio da smo ostali kod kuće. Ova država je imala razna posrta, ali nikada ovako velika laž nije poturana kao istina“, poručio je Lazović.

„Ovo vam neće proći zato što nismo glupi i vidimo šta se dešava. Ovo je velika prevara“, orlo se iz belog kamiona koji je ovog puta poslužio kao improvizovana bina, dok su s druge strane građani skandirali „lopovi, lopovi, Vučiću, peduru“.

Na kraju protesta na Skupštinu grada bačeno je niz rolni toalet papira jer „njihove laži smrde i znamo ko stoji iza fantomki“. Sam protest i okupljanje građana je podsećalo na atmosferu protesta iz devedesetih. Doduše ovog puta policija je diskretno kontrolisala situaciju. „Mali i 40 razbojnika“, „Mali mi je ovaj bager“, „Moj mali je opasan“, „Znamo šta ste radili izborne noći“, „Fantom iz skupštine“, samo su neki od transparenta koje su građani istakli na protestu. A među građanima je bilo biciklista, majki sa decom, studenata, penzionera, stranaca. Od „rekvizita“ neki su koristili vuzele, veći deo mahom pištaljke, a poneko je poneo i trubu. Sa razglasila se orila alternativna muzika, a kao lajtmotiv celog protesta poslužila je muzika Boba Marlija, kao „borba za bolji, održivi i lepši Beograd“.

Foto: Aleksandra Leogorović / Folnet

Protesti u Beogradu u organizaciji Inicijative Ne da(vi)mo Beograd po mnogo čemu podsećaju na one iz devedesetih godina protiv samovolje Miloševićevog režima

Foto: Miroslav Dragović

Foto: Miroslav Dragović

NA DRUGOM OKUPLJANJU VIŠE OD 10.000 GRAĐANA

Drugi protest je održan 25. maja. Nažalost, tog dana preminuo je čuvar objekata u Savamali Slobodan Tanasković i svedok rušenja, pa je okupljanje građana počelo minutom ćutanja. Sada se ispred Skupštine grada okupilo već približno oko 10.000 ljudi.

Građani su bili „naoružani“ brojnim transparentima među kojima su bili: „Neće vam proći“, „Ko se boji malog još?“, „Skinite fantomke“, „Fantomi iz skupštine“, „Vučić sve zna“, „Zbog slobode“, „Pale su maske, kada će i vlada“, „Beograd nije mali“, kao i male zastavice sa natpisima s jedne strane „Čiji je grad?“ i „Naš grad!“

Građanima su se ovog puta na protestu pridružili i predstavnici građanskih pokreta iz Kraljeva, Valjeva, Novog Sada i Niša.

Neagresivni ali bučni protestanti prošli su pored zgrade u kojoj su Novosti, pored Politike i, na kraju, šetali Takovskom ispred zgrade RTS-a.

Uoči šetnje organizatori protesta članovi Inicijative Ne da(vi)mo Beograd podsetili su da se i posle mesec dana ne zna ko je pod fantomkama i sa bagerima rušio objekte u centru Beograda i da građani i dalje zahtevaju ostavke svih nadležnih, kao i da protesti neće biti zaustavljeni do ispunjenja zahteva.

Duda Ivković: DRŽAVA JE ISPROVOCIRALA I UJEDINILA GRAĐANE

Na građanskim protestima zbog fantomki u Savamali prvi put sam video da u našoj zemlji postoji demokratski duh, video sam sjajne ljude, neverovatne emocije i srce mi je bilo puno, rekao je Dušan Duda Ivković u intervjuu za magazin NIN.

Država je isprovocirala protest koji je ujedinio građane i uspeła da uradi ono što opozicioni lideri nisu. Onog momenta kada policija nije izašla na lice mesta na poziv građana, a neko je to naredio, država je prestala da postoji. Sve ovo je isprovocirala država. Moram reći da ne postoji i opozicija i da te mlade ljude nema ko da okupi i kanališe - rekao je, između ostalog, Ivković.

Pre toga je Ivković objasnio da je na protest išao kao pripadnik grada Beograda, „želeo sam da vidim kakvi su ljudi došli na taj skup, pošto sam imao neke informacije o svemu tome. Osetio sam potrebu da vidim kakav je sklop okupljenih ljudi, pošto sam čuo da će biti mnogo mladih“ - rekao je legendarni košarkaški trener za „Blic“.

„Moje prisustvo je bilo građanska potreba. Ne želim to da potenciram, ali sam na protestu bio i 9. marta. Svako ko je u subotu došao, mogao je da vidi kako je sve to proteklo“, rekao je Ivković, koji je bio i na trećem protestu 13. 06.

Društvene mreže generator protesta

Ako je bilo ko imao nedoumicu da na proteste dolazi šačica ljudi, poslednji koji je organizovan 11. juna tačno nakon dva meseca od dešavanja u Savamali rasterao je bilo koju vrstu sumnje. Okupilo se više od 15.000 ljudi. Kroz centralne gradske ulice Bulevar i Nemanjinu proticala je bukvalno reka ljudi, a u velikoj nepreglednoj koloni koja se kretala ka

zgradi Vladi Srbije nalazile su se majke sa decom u kolicima, tinejdžeri, studenti, penzioneri, osobe sa invaliditetom. Mnogo ljudi iz sfere javnog i kulturnog života je do sada podržalo ovaj protest, ali svakako najveću pažnju sa razlogom ovog puta privuklo je prisustvo proslavljenog košarkaškog trenera Duda Ivkovića. Na ovom okupljanju građanima se obratio i Janko Baljak, autor sada već

kulnog dokumentarnog filma „Vidimo se u čitilji“. Patke i fantomke kao sada već zaštitni znak ovih građanskih okupljanja bile su vidljive sa svih strana. Protest koji je i pokrenut zahvaljujući društvenim mrežama dobio je podršku iz celog sveta, pa su tako mnogi na društvene mreže postavljali fotografije patke na ulicama svetskih gradova poput Barselone i Njujorka. Ni ovog puta

okupljenim građanima nije nedostajala kreativnost, ali najupečatljiviji prizor sa zadnjeg ali očigledno ne i poslednjeg protesta je veliki kartonski okvir u vidu naslovne strane Informera sa natpisom „plaćenići“, dok su na centralnom mestu umesto teksta građani mogli da „proguraju“ glavu i da se fotografišu. **Bojana Bačić**

Foto: Jovana Popović / Folnet

Kristina Kovač: NE PADA MI NA PAMET DA ODUSTANEM OD PROTESTA

„Sve najgore mislim o tome što se desilo u Savamali. Te noći na nekoliko sati je uvedeno potpuno bezakonje i država nije funkcionisala kako treba. Ne znam šta me više skandalizuje, da li to što su maskirani ljudi u fantomkama rušili ili me više šokira činjenica da policija nije odreagovala na pozive građana.“

Verujem onome što sam pročitala i što sam čula da su ljudi vezivani, da im je uskraćivana sloboda, da su im otmirani mobilni telefoni, da im je prečeno. To je potpuno skandalozno, kao i kako su gradska i državna vlast

odreagovala na ceo događaj. Naročito reakcije zvaničnika od početka, koje da nisu tužne, bile bi smešne. Počev od onih da nemaju veze sa celom pričom, da bi se kasnije ispostavilo nešto drugo.

Mi i dalje ne znamo ko je odgovoran,

niti znamo odakle premijeru takve informacije pre tužilaštva i policije. Na proteste idem i nastaviti tako sve dok se ne ispune zahtevi od kojih mi su mi najmanje bitne ostavke. To se apsolutno podrazumeva u svakoj normalnoj zemlji i ne mislim da ostavke treba da podnesu samo gradski zvaničnici, nego i direktor beogradske policije, njegov zamenik i tako dalje. Mislim da je u celom slučaju mnogo bitnije da se utvrdi krivična odgovornost zato što kada u jednoj zemlji, državi i gradski zvaničnici i predstavnici policije dopuste da se ovako nešto desi i pritom ne odreaguju na pozive građana, to je potpuni haos. To je nedopustivo i mene je to isteralo na ulicu. I, biću tamo sve dok se ne dese ostavke i ne utvrdi krivična odgovornost.

Ne pada mi na pamet da odustajem. Ljuta sam i besna kao većina građana koja se na protestima pojavljuje jer ne želim da mi iko soli pamet, da mi zamenjuje teze i da mi se svakodnevno, na svakodnevnom nivou, vredi inteligencija kao građaninu ovog grada i zemlje.“

A.Č.

Foto: Miroslav Dragović

Foto: Zoran Mida / Folnet

Foto: Zoran Mida / Folnet

Profesorka Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu
u penziji o nezadovoljstvu Beograđana

Turajlić: Broj građana na protestima će rasti

I nikakve taktike od prebacivanja na „idiote“ do „hvalospeva“ kolegama koji su, eto, „malo zabrljali“, brojanje minuta u kojima su mobilni telefoni bili oduzimani, i slične besmislice, neće taj narod vratiti kućama

Foto: Stanislav Milojković

Foto: Miroslav Dragović

Broj građana koji izlazi na proteste inicijative „Ne da(vi)mo Beograd“ već sada nije za potcenjivanje – ističe za Danas Srbijanka Turajlić, profesorica Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu u penziji.

– Ako pogledate samo koliko tu ima mladih parova sa decom u kolicima, onda vam je jasno da su ti ljudi duboko zabrinuti zbog stanja u zemlji u kojoj ta deca treba da prohodaju. I priznajem ne deluje mi da će oni tek tako odustati od borbe za budućnost svoje dece. Da li će taj broj rasti? Verovatno je da hoće, jer je, imajući u vidu potpunu medijsku blokadu,

neophodno da prođe neko vreme da bi više ljudi saznalo šta se dešava. Što se tiče tema, one se sve svode zapravo na jednu jedinu, a to je pristojan dostojanstven život. A to obuhvata i pravo na obrazovanje, na rad, na lečenje, na zaštitu od nasilja, na odsustvo korupcije i ... jednom rečju na ozbiljne institucije koje bi nam to sve omogućile – naglašava Srbijanka Turajlić za naš list.

Ona je u petak u intervjuu za naš list istakla da su protesti u Beogradu rezultat zahteva građana da im se vrati makar elementarna sigurnost.

– Suština onoga što traži narod koji se ovih dana, na poziv udruženja „Ne da(vi)mo Beograd“, šeta ulicama Beograda je garancija da se neće jedne noći probuditi usled buke koju stvara bager koji je došao da ruši njihovu

kuću i da im se neće desiti da policija ne odgovori na poziv u pomoć. A za početak, kao minimum takve garancije neophodno je da se jasno i nedvosmisleno ustanovi ko je izdao naredenje za ono što se dogodilo u Hercegovačkoj ulici, ko je sprečio policiju da reaguje i ko će za to da odgovara i politički i krivično. I nikakve taktike od prebacivanja na „idiote“ do „hvalospeva“ kolegama koji su, eto, „malo zabrljali“, brojanje minuta u kojima su mobilni telefoni bili oduzimani, i slične besmislice, neće taj narod vratiti kućama. Da li to može da preraste u neki opšti bunt zavisi prevashodno od toga da li će premijer konačno dozvoliti institucijama čiji je to posao da kroz poluge sistema uspostave red – zaključila je Danasova sagovornica.

S. Č.

Kako je bahat odnos gradskih zvaničnika 2014. godine doprineo stvaranju Inicijative „Ne da(vi)mo Beograd“

Geneza jednog građanskog bunta

Pre masovnih protesta, fantomskog rušenja, leks specijalisa i misterioznih kvarova tramvaja, bila je javna sednica Komisije za planove Skupštine grada Beograda. Bio je utorak, vrela 22. jul 2014. godine, nešto pre 13 časova. Ispred prostorija Gradske uprave grada Beograda, u Ulici 27. marta okupilo se nekoliko stotina građana. Čekaju da počne sednica na kojoj će biti razmatrane primedbe na Nacrt izmena i dopuna Generalnog plana Beograda 2021. Radio se pokret Ne da(vi)mo Beograd.

Javne rasprave Komisije za planove održavaju se u podrumu zgrade Gradske uprave. Prostorija u kojoj se održavaju sednice dosta podseća na sudnicu. U prednjem delu se nalazi uzdignuta katedra za kojom sede članovi veća. Ostatok sobe ispunjavaju pravilno raspoređene plastične stolice. Prostorija je veoma prostorna, ali u ovom konkretnom slučaju – ne dovoljno prostrana.

Na Nacrt izmena i dopuna Generalnog plana Beograda 2021 bilo je uloženo preko 1.200 prigovora i skoro svi podnosioci su došli da svoje zamerke lično obrazlože. Bilo je tu i široj javnosti poznatih lica i onih koja će tek postati poznata. Generalni plan Beograda 2021 bio je prvi dokument koji je stajao na putu projektu Beograd na vodi (leks specija-

lis dolazi znatno kasnije). „Urbanistički ustav“ sadržao je niz odredbi koje su zulažale strane investitore i njihove, tada se govorilo, stotine miliona evra (kako je vreme prolazilo i visina potencijalnih investicija je opadala). Nacrt izmena i dopuna Generalnog plana zamisljen je kao metla koja treba da očisti sve one paragrafe koji stoje na putu razvoja zemlje. Pa je tako taj dokument izbrisao deo koji je insistirao na sprovođenju međunarodnog konkursa za teritoriju Savskog amfiteatra. Takođe, negde se zagubio i deo plana koji je Karađordevu ulicu i okolinu video kao potencijalno dobre lokacije za sadržaje javne namene od nacionalnog značaja. Između ostalog, izmene su omogućile i novu preaparaciju zemljišta i izgradnju novih saobraćajnica.

Bilo je tu za svakog po nešto. Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbija je najviše energije usmerio prigovarajući na član koji ukida obavezno raspisivanje konkursa za idejna rešenja u Savskom amfiteatru. Odgovor Komisije za planove bio je u formi antičkog sofizma: „ukoliko Vlada Srbije utvrdi neku od napred nave-

Foto: Zoran Mida / Folket

Na najveći broj primedbi na Nacrt izmena i dopuna Generalnog plana Beograda 2021 odgovor je bio isti: Primedba se odbija kao neosnovana

denih lokacija kao lokaciju od značaja za Republiku Srbiju, za takvu lokaciju nije obavezna izrada konkursa“ dodajući da raspisivanje konkursa nije isključeno ako se „utvrdi potreba za takvim načinom javne stručne provere“.

Na najveći broj primedbi odgovor je bio isti: Primedba se odbija kao neosnovana. To se odnosilo na zamerke koje su dovodile u pitanje teme poput visine mostova, restituciju, način regulacije odrednih parcela. Isti odgovor dočekao je i zamerku na pravnu osnovu organa koji je izmene i inicirao. Naime, nacrt izmena i dopuna Generalnog plana došao je od Privremenog veća grada Beograda. Kako

je na čelo grada izabran aktuelni gradonačelnik Siniša Mali, Privremeno veće je prestalo da postoji, a sa njim i odgovornost za odluke koje je donosilo.

Među brojnim građanima, ne i ispred njih, bio je predsednik Nove stranke Zoran Živković (kao i u naknadnim akcijama, političari su sami dolazili, niko ih nije zvao). „Naravno, planovi mogu doći pred njih, ali za to postoji procedura koja podrazumeva javnu raspravu, stručnu raspravu koja pre toga podrazumeva ekonomsko, prostorno, urbanističko sagledavanje, a tek onda se dolazi do makete. Ovdje je sve počelo sa maketom, koja inače ne odgovara realnom

V. Jeremić

nedelja, 26. jun 2016.

Foto: Miroslav Dragović

Radoslav Rale Milenković:

OVO NIJE POLITIČKO NEGO CIVILIZACIJSKO PITANJE

„Zahvaljujući ‘kompletnim idiotima’, fantomka je u Srbiji zaista postala hit sezone proleće/leto 2016. Nešto kao naprednjački modni ‘must have’. Fantomka je danas conditio sine qua non. I to ne kao modni detalj, nego kao veoma praktično ‘pomagalo’ u svakodnevnom životu. Dokle je ovo društvo stiglo ako već policija odbija da zaštiti građanina koji od nje traži pomoć?! U tom smislu, ovo što se trenutno događa više nije političko, već pre svega civilizacijsko pitanje.“

Na pitanje da li je po njegovom mišljenju Vučić iskreno zabrinut zbog rušenja u Savamali ili je to još jedna njegova loše odglumljena uloga, on kaže: „Ne znam šta je gore! Jer, ako premijer glumi, onda je ta gluma providna, diletantska, a opet, ako stvarno misli da je divljanje ljudi sa fantomkama u redu, e, tek onda smo naj... U svakom slučaju, najviše me brine to što vlast više i ne pokušava da bilo šta simulira i što sve bazira na voluntarizmu, na samovolji.“ (Nova ekonomija)

S. Č.

DOSIJE SAVAMALA | nedelja, 26. jun 2016.

Žarko Korać, profesor na Filozofskom fakultetu u Beogradu, o dvomesečnom ćutanju nadležnih za slučaj Savamala

Vlast demonstrira bahatost, ali se vidi uznemirenost

Slučaj Savamala je najbolji primer kako izgleda autoritarna vlast koja ne sme da prizna grešku ni onda kada je očigledna. Takva vlast svaki kompromis ili ustupak vidi kao opasan znak slabosti koja je podriva, objašnjava za Dosije Danas Žarko Korać, profesor na Filozofskom fakultetu u Beogradu, razloge što ni posle dva meseca ne znamo ko stoji iza rušenja objekata u Savamali, dodajući da je razlog jednostavan – „vlast štiti ljude koji su po njenom nalogu to učinili, i to gradsku vlast Beograda“.

– Stiče se utisak da na primeru Savamale vlast u Srbiji još jednom demonstrira svoju bahatost. Ona politiku vidi isključivo kao bespoštedni politički rat u kome je bilo kakvo priznanje greške ili neuspeha ravno gubitku vlasti. Zato većina ljudi i ne razume šta se zbiva, njima je neshvatljiva ova rigidnost i tvrdoglavost koju vidi celokupna javnost – ističe Korać.

U javnosti je nejasno i to što istragu o Savamali vodi premijer Vučić, dok se tužilaštvo i policija ne oglašavaju. U svojim obraćanjima o ovom slučaju premijer uporno skreće pažnju na hapšenje Miloševića, dok s druge strane negira da je u pitanju krivično delo, podvodeći slučaj pod disciplinski prekršaj.

Korać naglašava da slučaj Savamala samo potvrđuje da „u ovom trenutku tužilaštvo i posebno policija zavise od odluka vlasti“.

– Vučić je svoju popularnost i izgradio tako što je organizovao

„istražne timove“ i, kako je tvrdio, „danonoćno istraživao 24 sporne privatizacije“ i, kako je tvrdio, „danonoćno istraživao 24 sporne privatizacije“, taj obrazac je prestao da funkcioniše

obrasu – objašnjava Korać i navodi da premijer na taj način poručuje javnosti: „ja sam onaj koji će vas spasiti nezakonitosti, ja znam šta se desilo, ja se brinem o vama, ja ću ovo rešiti, spavajte mirno“. Zbog toga, objašnjava naš sagovornik, vlast i jeste tako uznemirena, jer je „obrazac koji ju je učinio popularnom prestao da funkcioniše“.

Primerito je da tabloidni mediji u izveštavanjima o Savamali potenciraju da su srušeni objekti bespravni, kriminalizujući tako njihove vlasnike ili zakupce, te da građanske proteste,

Teško do kažnjavanja krivaca

Na pitanje kako bi u ovom slučaju trebalo da se postave gradske i republičke vlasti, i da li veruje da će doći do smena u gradskoj upravi, Žarko Korać smatra da će posle svega vlast teško razumno postupiti i kazniti krivce.

– Ona nije u stanju to da uradi, jer bi žrtvovala svoju suštinsku poruku: „mi smo moćni, nepogrešivi i uvek radimo u interesu Srbije“. Ako bude naterana, žrtvovaće nekog iz gradske vlasti, ali tako da to ne izgleda kao njen politički poraz. Onako kako je Milošević predlagan za orden Narodnog heroja „nakon pobeđene nad NATO“, tako će i ona da postupi, poraz će da pokuša da pretvori u pobjedu – kaže Korać.

Vladimir Arsenijević: PONIŽAVANJE GRAĐANSKE SAMOSVESTI

„Rušenje u Hercegovačkoj ulici je šokiralo svakog, pa tako i mene, ali ima nečeg apsurdnog u tom potezu ma koliko bila zla ova vlast i sklona da sprovodi svoju volju na najrazličitije načine. Kakav je to pa metod i ko je uopšte mislio da tako nešto može da prođe bez reakcije građana? A, opet, s druge strane, očigledno je da je vlast tako nešto i mislila i to je poražavajuće. To ponižavanje građanske samosvesti i procena da ona ne postoji. U takvoj situaciji čovek mora potpuno da transformiše način mišljenja i da se zapita o samom sebi i kontekstu u kome živi, o tome kakav je naš odnos sa institucijama države, zašto smo tako bedni da svako može da sprovodi svoju volju, onako, bez ikakvog blama i posle toga igra onako jeftino kao što samo i ume Vučić. Razvlačenje, tupljenje zamenama teza, laganje, muljanje... Seljačko pozorište, koje mi gledamo na našoj javnoj sceni a koje se konačno rasparalo u samoj svojoj suštini, zapravo, baš na primeru Savamale. Hvala bogu da se konačno pojavila volja neke nove generacije za buntom. Ja se samo nadam da se neće sve posledica bahatog i snishodljivog odnosa izabranih zvaničnika koji su zaboravili da treba da rade u interesu građana.“

A. Č.

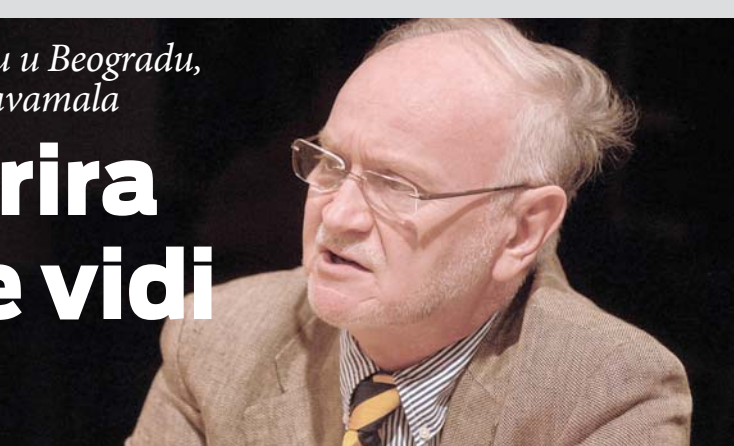

Foto: Stanislav Milojković

koje je pokrenula Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd, organizuju strani plaćenici. U takvom pokušaju zamagljivanja činjenica o prekršenim pravima građana Korać vidi uobičajeni angažman tabloida, koji „lažu, podmeću, difamiraju i prete“. On, međutim, smatra da u slučaju Savamala to slabo pomaže.

– Razlog je očit, to je suviše drastičan slučaj kršenja zakona da bi mogao da se zataška. Onda se otišlo u drugu fazu, priče o tome da je Slobodan Milošević hapšen od ljudi „u fantomkama“ trebale su da pošalju poruku: pa šta, i vi ste to radili (sic!). To je bilo toliko besmisleno i

društvo. Stoga je, kako kaže naš sagovornik, reakcija građana više nego razumljiva.

– Pošto živimo u vremenu velike kompromitacije političkih stranaka koje su bazično sve bile na vlasti, to je

“

U javnosti je nejasno i to što istragu o Savamali vodi premijer Vučić, dok se tužilaštvo i policija ne oglašavaju

Foto: Radmila Marković

kontraproduktivno, posebno u trenutku kada je predlagan spomenik Zoranu Đinđiću u Beogradu, pa se ubrzo od toga odustalo. Sada je vlast pribegla trećoj taktici – čeka da sve prođe – verujući da će u ratu vremenskog iznurlivanja da pobjedi, objašnjava Korać i dodaje da sada ostaje pitanje javnosti da li je spremna i da li želi da uputi snažnu poruku vlasti da postoji jasna granica bezakonja koju je spremna da trpi.

To je pitanje koje će nam odgovoriti koliko smo demokratski sazreli kao

tipičan građanski protest. Sa jasnim ciljem i uz upadljivo ograđivanje od političkih stranaka. Srbija nema predugu tradiciju građanskih protesta, naš politički život je izrazito partijski. Politička partija je skoro isključivi okvir društvenog angažmana. Zato ovo jeste potencijalno važno. Slučaj Savamala je mnogo više od protesta protiv agresivnog bezakonja. To je nukleus reakcije demokratskog društva na bahatost države i političkih elita, kaže Korać.

Marjana M. Stevanović

“

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

“

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

Petar Božović:
LOŠA KRIMI PRIČA

„Meni to rušenje u Savamali liči na lošu krimi priču koja krije prave nalogodavce. Kao da se čeka koga će žrtvovati da bi izbegli kompromitovanje. Taj čin se desio usred nastojanja naše zemlje da se u svetu prikažemo u najboljem svetlu. I, mislim da je taj odnos policije, suda i javnosti izuzetno zanimljiv sa sociološke strane i tako ga treba i posmatrati. Naizgled mala mrlja, ali na njoj se oslikava sva neefikasnost i namerna neodgovornost, večita skrivanja gde se dode donekle, ali se do kraja ne otkrije. S druge strane, ovaj slučaj bi mogao biti domaći zadatak da se stvari raščiste do kraja i da se pokaže šta se dešava kad se krene sa silom i bezvlašćem. Srećom niko nije stradao da ja znam, ali je strašno to celo ublažavanje celog slučaja. Mislim da je ovo šansa da se sve lepo i po redu ispita i da se javnosti, bez stranačkog uplitanja, jasno kaže ko je odgovoran. Mislim da bi to mnogo značilo. Nadam da će se to desiti. Ja sam optimista, a živim u Srbiji, što je, zaista, težak zadatak.“

A. Č.

D Draža

Gledajući naprednjačku skupštinu ne može da vam se ne otme ona stara poštapalica: „Koji su ovo fantomi!?“

Bivši koministar policije o nepostupanju državnih organa i izostajanju odgovornosti

Koordinator akcije ima moć u više ministarstava

Da su skinuli fantomima fantomke, utvrdili bi da je među njima bilo i službenih lica, pa čak i viših činova, a da bageri pripadaju sveže oslobođenom biznismenu koji je skoro došao u Beograd

Piše: Boža Prelević

Savamala. Izborna noć. Mrak. Vreme i mesto koje označava jednu teritoriju u kojoj ne funkcioniše vladavina prava. Ne primenjuju se zakoni države u kojoj se ta ulica nalazi. Po zakonu, ti objekti nisu mogli biti srušeni bez odluke nadležnog suda ili organa uprave, a odluka u tim organima bi morala biti donošena više godina da bi se došlo do epiloga koji se zove „nema objekata“ u Hercegovačkoj ulici, investor Beograda na vodi ima obezbeđenu lokaciju.

Dakle, sve što je urađeno, urađeno je za račun i korist investitora Beograda na vodi. Da su zakoni i država tog momenta postojali, policija bi na poziv građana i vlasnika morala izaći, pohapsiti ljude sa fantomkama zbog više krivičnih dela, među kojima su i protivpravno lišavanje slobode, kao i zloupotrebe odgovornih lica za pripadnike preduzeća koje je izvršilo rušenje, kao i za više drugih krivičnih dela koja su tom prilikom nastala, od ugrožavanja sigurnosti, izazivanja opšte opasnosti itd. S obzirom da su rušeni objekti koji su par sati pre toga imali električnu energiju, da ne bi došlo do požara, organizator ove akcije je imao tu vrstu moći, ne samo da legitimnije ljudu, oduzima telefone, sruši imovinu i ugrozi živote, već i da isključi električnu energiju, kao i da obezbedi da na lice mesta ne izađu pripadnici MUP-a, odnosno da Tužilaštvo pravovremeno ne pokrene nikakav postupak, kao i da Ministarstvo energetike ne postavi pitanje ko se drznuo da isključi struju ljudima koji je redovno plaćaju.

Koordinator ove akcije ima moć u više ministarstava i misli da su mu tu neobuzdanu moć dali glasači na izborima ili osoba neograničenog kapaciteta sile. Takođe, toj osobi je poznato da to što radi nije po zakonu, jer u suprotnom to ne bi radio po noći i sa fantomkama, već po danu uz asistenciju policije. Da idejni tvorac izvedenih radova ne misli da ima neobuzdanu moć, bez stvarnog utemeljenja, Ministarstvo unutrašnjih poslova bi u nekoj drugoj ulici, u kojoj važe zakoni, pohapsilo izvršioce, utvrdilo po serijskim brojevima kom preduzeću pripadaju

bageri, ko je zvao da se isključi struja, ko je zvao da ne izađe policija i ko je rekao policiji da će biti zaštićena zato što neizlaskom takođe vrše krivično delo zloupotrebu službenog položaja, a što sve važi i za komunalnu policiju.

Da su skinuli fantomima fantomke, utvrdili bi da je među njima bilo i službenih lica, pa čak i viših činova, a da bageri

Odgovornost nekog iz gradskog vrha može da bude vezana samo za rušenje, ali ne i za nepostupanje republičkih organa. Neki iz gradskog vrha su vrlo brzo spinovali u medijima priču o odgovornosti Siniše Malog, što se baš nije svidelo vrhu SNS-a jer oni znaju kompletnu istinu. Takođe znaju da ništa o ovome nije bilo u partijskim medijima sa nacionalnom frekvencijom, kao ni o protestima koji su usledili. 20.000 ljudi koji postavljaju samo jedno pitanje: da li zakon važi za sve? Jednostavno nije vest za elektronske medije sa nacionalnom frekvencijom, ali odbrana prava na kršenje zakona i nepostupanje po zakonu jeste činjenica za odbranu partije. A Radiodifuznoj agenciji ništa od gore pomenutog nije važno. Opština Savski venac u kojoj je na vlasti tada bila Demokratska

stranka, takođe nije pokrenula nijedan postupak, iako se radi o dešavanjima na njihovoj teritoriji i nadležnošću inspekcija sa te opštine.

Da naredbodavac ovih prijava radova nije bio siguran u logističku podršku institucija koje se prave mrtve po potrebi, nikada ne bi pokrenuo ovu akciju. Da se vlast ne plaši okupljanja ljudi koji, braneći pravo, brane u stvari sebe od istog nasilja, nikada ne bi za građane koji se bore za legalnost, rekli da su strani plaćenici u rukama osvedočenih mrzitelja naše lepe. Koliko je samo truda uloženo da se fantomi opravdaju fantomima iz 2001. godine, da se Savamala gurne u zaborav izmišljanjem raznih drugih događaja, kao što je poletanje aviona za Njujork, te tako tri dana gledasmo kako ponovo leti avion koji je inače leteo do pre 24 godine, kada su uvedene sankcije vlastima koju su tada činili socijalisti i radikali. Mrak!

pripadaju sveže oslobođenom biznismenu koji je skoro došao u Beograd.

Dakle, sve se u ovom igrokazu sile zna. Od toga zašto niko neće odgovarati, do toga ko su izvršioce prašnjavih radova, pohapsiti ljude sa fantomkama zbog više krivičnih dela, među kojima su i protivpravno lišavanje slobode, kao i zloupotrebe odgovornih lica za pripadnike preduzeća koje je izvršilo rušenje, kao i za više drugih krivičnih dela koja su tom prilikom nastala, od ugrožavanja sigurnosti, izazivanja opšte opasnosti itd. S obzirom da su rušeni objekti koji su par sati pre toga imali električnu energiju, da ne bi došlo do požara, organizator ove akcije je imao tu vrstu moći, ne samo da legitimnije ljudu, oduzima telefone, sruši imovinu i ugrozi živote, već i da isključi električnu energiju, kao i da obezbedi da na lice mesta ne izađu pripadnici MUP-a, odnosno da Tužilaštvo pravovremeno ne pokrene nikakav postupak, kao i da Ministarstvo energetike ne postavi pitanje ko se drznuo da isključi struju ljudima koji je redovno plaćaju.

Koordinator ove akcije ima moć u više ministarstava i misli da su mu tu neobuzdanu moć dali glasači na izborima ili osoba neograničenog kapaciteta sile. Takođe, toj osobi je poznato da to što radi nije po zakonu, jer u suprotnom to ne bi radio po noći i sa fantomkama, već po danu uz asistenciju policije. Da idejni tvorac izvedenih radova ne misli da ima neobuzdanu moć, bez stvarnog utemeljenja, Ministarstvo unutrašnjih poslova bi u nekoj drugoj ulici, u kojoj važe zakoni, pohapsilo izvršioce, utvrdilo po serijskim brojevima kom preduzeću pripadaju

“

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

“

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

MEDIJSKE DIMNE BOMBE IZ NEMANJINE 11

Beograd - Premijeru je trebalo čitavih 45 dana da bi priznao da su u fantomskom rušenju desetak objekata u Savamali učestvovali čelni ljudi Beograda i najavio da će snositi odgovornost. U međuvremenu je vozio slalom i bacao medijske dimne bombe ne bi li što više umanjio značaj onoga što se desilo.

Provladini tabloidi, koji imaju odlične kontakte sa policijom i prate i najsitnije kriminalne slučajeve, a najvažnije - upoznati su apsolutno sa svim onim što se u Beogradu dešava i do najsitnijih detalja, ovaj slučaj nisu smeli ni da pipnu. Sada je jasno i zbog čega. Kada imate slučaj u kojem su čelni ljudi jednog dvomilionskog grada umešani u organizovanje paravojne formacije koja blokira džipovima i kamionima ulice u jednom delu grada, u ovom slučaju u Savamali, tridesetak ljudi u crnim uniformama sa fantomkama zastavljaju saobraćaj, legitimišu slučajne prolaznike (navika, šta li?!), vezuju čuvara jednog od preduzeća, a zatim bagerima ruše kuće, jasno je da je vrag odneo šalu.

Šest dana od rušenja u Hercegovačkoj, ministar policije Nebojša Stefanović je rekao da je policija dobila zahtev Tužilaštva da prikupi informacije o slučaju Savamala i da se postupa po njemu. Tek nakon toga prvi put se oglosio i premijer, koji je rekao da ne zna šta se tačno dogodilo, ali se nadležni organi i tužilaštvo time bave, i da će utvrditi istinu.

Nismo uspeali da nađemo ni materijalne dokaze za ubistvo pevačice Jelene Marjanović, što je mnogo veći zločin od rušenja bespravnih objekata. Tako da se trudimo da rešimo sve te slučajeve, kao što smo sve slučajeve rešili. Nijedan veći slučaj nemate da ga policija sa uspehom nije rešila - izjavio je tada Vučić.

Ubrzo nakon toga tabloidi su krenuli da čereće slučaj ubijene pevačice iz svih mogućih uglova, tako da su zaista dosegli, što bi rekla jedna koleginja, „vezedane trenutke besmisla“.

Ali to nije neočekivano, pošto se jako dobro zna čemu služe tabloidi u domaćem javnom prostoru, odnosno koja je njihova uloga - da diskvalifikuju nepoverenim, i umišljenim tvrdnjama svakog ko drugačije misli od zvaničnih državnih stavova.

A zvanični stavovi su bili da državni organi nisu u rušenju u Savamali učestvovali. To je ponovio gradonačelnik, a premijer tvrdi da su „srušeni bespravni objekti i niko nije povređen“.

- Ne razumem šta je smisao svega. Policija radi svoj posao i nemojte da preterujete o značaju tog slučaja. Neko pravi političke slučajeve tamo gde ih nema, neki misle da ovdje ima političkog mesa za njihovu promociju, kazao je Vučić i dodao da „niko nije zabranio policiji da rea-

guje“. Kako je objasnio, siguran je da država ne stoji iza rušenja objekata u Hercegovačkoj, a da je onaj ko stoji „kompletni idiot i treba da odgovara“. Naglasio je da je trebalo da njega lično pozovu da učestvuje u „rušenju tog rugla gde su lopovi koristili narodnu imovinu“.

Zatim je premijer vodio „svoju“ istragu i utvrdio da nije bilo vezivanja u Savamali, da nije bilo zarobljavanja i zatvara-

“

Kada bi se premijeru postavilo pitanje o rušenju u Savamali, odgovor je zamagljivav drugom slučajevima ili opravdavan na njemu svojstven način.

nja, kako je i u svom izveštaju utvrdio Zastitnik građana na osnovu izjava svedoka i da su „samo dvojica svedoka videli fantomke“, a da su objekte u Savamali držali prevaranti koji su radili protiv države. Ipak, tek 8. juna, dakle mesec i po dana nakon fantomskog rušenja, premijer saopštava da najviši organi gradske vlasti u Beogradu stoje iza rušenja u Savamali i da će snositi odgovornost.

Vučić je ubrzo ponovo pokušao da skrene pažnju javnosti sa slučaja Savamala, tako što je rekao da će osim slučaj Savamala, rešiti i slučaj ubijene pevačice, ali i događaja iz prošlosti, poput hapšenja pod fantomkama predsednika SRJ Slobodana Miloševića, ubistva Momira Gavrilovića, koje je takođe bilo izvedeno pod fantomkama. Ubrzo se u tabloidima pojavio ekskluzivni intervju osuđenog bivšeg komandanta Jedinice za specijalne operacije Milorada Ulemeka Legije o tome kako je „Žemunski klan“ uz podršku tada vladajuće Demokratske opozicije hapsio Miloševića i kako su za njegovo hapšenje uzeli pet miliona dolara.

U ovom zamagljivanjima ostalo je za beleženo kako je „koleginja“ iz Studija B, na pitanje novinara upućeno premijeru o slučaju Savamala, energično odbrusila - Dokle više to insistiranje na Hercegovačkoj ulici?!, i nastavila u stilu što se novinari ne zanimaju za ekonomske uspehe vlade?! Premijer je tada odgovorio na pitanje novinara projektima kojima apsoluto nije mesto. Uopšte ne vidim na koji način ta kula može da doprinese jednom gradu. Beograd nije ni Monte Karlo, ni Dubrovnik, a pre svega nije Dubai, Hongkong i Šangaj. Evropska arhitektura Beograda, kakva god da je, ima svog šarma i zato ne treba dozvoliti da se spram nje ispreči jedno čudovište od građevine i u potpunosti upropasti vizuru grada.

Ipak, tužilaštvo ni danas nije izašlo sa rezultatima istrage, a tabloidi slučaj ubijene pevačice zamenjuju novim skandalima. Do novog rušenja u Savamali.

A. Roknić

Svaku kritiku vlastodršca, a naročito onu koja je opravdana i argumentovana, vlast doživljava i predstavlja kao pokušaj nasilnog rušenja vlasti

Ugovor o Beogradu na vodi je ništav, suprotan zakonu i moralu

Van svake pameti i protivno pravilima morala je da Srbija uloži milijardu evra, inostrani partner 20 miliona dolara, a da se profit koji preostane po plaćanju troškova uređenja zemljišta i gradnje deli u srazmeri 35 odsto za Srbiju i 65 odsto za inostranog partnera

Piše: Aleksandar Lojpur

Divljačko rušenje u Hercegovačkoj ulici u izbornoj noći, pokušaj republičkih i gradskih vlada da taj slučaj zataškaju i minimiziraju njihov značaj, posledica je sadašnjeg stanja srpskog društva. To sadašnje stanje, a koje traje od 1991. do danas, već četvrt veka, karakteriše slabost institucija u Srbiji, bezakonje i politička zadrst najvažnijih učesnika u javnim poslovima u Srbiji. Kada su institucije slabe, umesto sile zakona, vlada zakonom, drugim rečima, nema te sile koja može da zaustavi ostvarenje bilo kog nauma vlastodršca, lokalnog ili državnog, koliko god taj naum bio bezuman.

Ono što srpsku demokratiju čini manjkavom, pored slabosti institucija jeste i nedostatak demokratske političke kulture u naših političara. Još od vremena vladavine Miloševića sve vlasti su smatrale da je vlasti koja je izabrana većinom glasova na demokratskim izborima sve

dozvoljeno. Zaboravljam da je i Hitler bio izabran na demokratskim izborima. Tako na opravdanu kritiku umesto da odgovaraju protivargumentima i činjenicama navode kao argument demokratsku legitimaciju vršenja vlasti. Kad u Politici ili Danasu, ili u

glasilu Inicijative Ne da(vi)m Beograd bude postavljeno pitanje ili izađe opravdana i argumentovana kritika projekta Beograd na vodi, vlada odgovara da je ona izabrana na demokratskim izborima i da je to dovoljno za diskvalifikaciju svakog argumenta. Politička zadrst koja karakteriše srpski političku nekulturu se održava u paroli vlastodržaca „Ko nije sa nama taj je protiv nas“ i paroli opozicije „Što gore to bolje“. Svaku kritiku vlastodršca, a naročito onu koja je opravdana i dobro argumentovana, vlast doživljava i predstavlja kao pokušaj nasilnog rušenja vlasti. S druge strane, svaki potez vlasti opozicija nipodaštava i kritikuje, one poteze koji su loši, nezakoniti ili nelegitimni opozicija predstavlja kao

dokaz diktature, a one koji su dobri i korisni za celo društvo opozicija predstavlja kao iznuđene od ovog ili onog stranog faktora.

Način na koji je bez rasprave usvojen poseban zakon samo za ovaj projekat, kako su izmenjeni regulatomi planovi Beograda suprotno negativnim mišljenjima svih strukovnih udruženja i najuglednijih stručnjaka, koliko je za Srbiju nepovoljan ništavan ugovor sa strateškim partnerom (ništavan jer je zaključen suprotno zakonskim propisima i moralnim normama), ceo taj projekt BNV i sve što se dešava oko njega, uključujući i divljačko rušenje u Beogradu u izbornoj noći, predstavlja vlasti kao osione diktatore, koji nimalo ne mare za vladavinu zakona i interese države. Sadašnje vlasti su se prevalile. Mislili su da će, kao mnogo puta pre toga što su činili njihovi prethodnici, sada u opoziciji, protesti trajati neko vreme i utihnuti kao da se nije ništa dogodilo. Sada, kada se vidi da uznemireni građani nemaju nameru da odstupe od primene zakona, i za vlast i za Srbiju bi bi bilo korisnije da vlasti od projekta u ovakvom obliku i na dosadašnji način sprovođenja potpuno odustanu.

U Srbiji kao i u mnogim drugim državama važi zakonsko pravilo da utvrdjenje ništavosti ugovora ne zastareva. Veliki pravnik Baltazar

Bogišić, tvorac Opšteg imovinskog zakonika Crne Gore iz 19. veka, to pravilo izrazio je rečima „Što se grbo rodi, vreme ne ispravi“. Ništav ugovor je pravno nepostojeći. Što je dato na osnovu ništavog ugovora, mora se vratiti, a ako su obe strane bile nesavesne, sud može presuditi da sve strane moraju dati državi ono što su dobile na osnovu ništavog ugovora. U Srbiji važi pravilo i da se svako može pozivati na ništavost ugovora.

U glasilu Inicijative Ne da(vi)m Beograd detaljno je predstavljeno sve ono što ugovor Srbije sa stranim investitorom projekta Beograda na vodi čini ništavim. Taj ugovor je protivan pozitivnim zakonskim propisima i pravilima morala. Protivno je zakonu o privrednim društvima da se privredno društvo Beograd na vodi d.o.o. osnuje tako da osnivački ulog Srbije bude više stotina puta veći od osnivačkog uloga inostranog partnera, ali da Srbiji pripada udeo od samo 35 odsto osnivačkog kapitala a inostranom partneru 65 odsto. Van svake pameti i protivno pravilima morala je da Srbija uloži milijardu evra, inostrani partner 20 miliona dolara, da se gradnja finansira iz sredstava prodaje objekata unapred, dakle osim 20 miliona dolara inostrani partner ne ulaže ništa više, a da se profit koji preostane po plaćanju troškova uređenja zemljišta i gradnje deli u srazmeri 35 odsto za Srbiju i 65 odsto za inostranog partnera. Protivno je pravilima morala da se ugovori da će inostrani partner kreditirati deo učešća Srbije u projektu, ali da će Srbija vraćati kredit sa kamatama po kojima strani investitor dobije novac od drugih finansijera projekta. Takvo zaduživanje Srbije, po nepoznatim kamatama, protivno je pozitivnim propisima o finansijskom poslovanju države.

U Srbiji važi zakonsko pravilo da se svako može pozivati na ništavost ugovora. Pošto je Država Srbija kao pravno lice učesnik u ništavom ugovoru, svaki građanin Srbije, poredski obveznik, ili korisnik sredstava budžeta po bilo kom osnovu, ima mogućnost da pred sudom tužbom zahteva utvrdjenje da je navedeni ugovor ništav. U slučaju da takva parnica bude pokrenuta, nema sumnje da će tužbeni

“

Svaki građanin Srbije, poredski obveznik, ili korisnik sredstava budžeta po bilo kom osnovu, ima mogućnost da pred sudom tužbom zahteva utvrdjenje da je navedeni ugovor ništav. U slučaju da takva parnica bude pokrenuta, nema sumnje da će tužbeni zahtev biti usvojen i ugovor poništen

zahtev biti usvojen i ugovor poništen. Pravne posledice takve presude su da će Srbija biti obavezna da inostranom partneru vrati uložena sredstva (20 miliona dolara), privredno društvo Beograd na vodi d.o.o. će biti izbrisano iz registra, a Srbija će moći da na normalan način uređeno građevinsko zemljište ponudi na javnom tenderu svim zainteresovanim investitorima da na njemu grade objekte prema urbanističkim pravilima koja će biti usvojena nakon uobičajene procedure.

Na kraju, apelujem na vlasti i na njihove medijske poslenike da prestanu sa zaostravanjem političke scene izmišljanjem planova o državnim udarima, nasilnom rušenju vlasti i posebno sa diskvalifikacijom građana koji postavljaju logična pitanja o lošim potezima vlasti kao državnim neprijateljima. To je politika koja nikome ne donosi ništa dobro, vlast štetno ponašanje nije donela ništa dobro ni prethodnicima ove vlasti, sadašnjoj opoziciji, a nanelo je i nanosi veliku štetu državi Srbiji. Zbog takvog ponašanja demokratske institucije ne mogu da ojačaju i da se stabilizuju, nastavlja se matrica vladavine sile umesto vladavine zakona. Sve to odvrća ozbiljne investitore i onemogućava normalan privredni razvoj.

Vladimir Veličković, srpski i francuski akademik

AKO BOGA ZNATE, NE ZIDAJTE TU KULU

Beograd - Beograd nije ni Monte Karlo, ni Dubrovnik, a pre svega nije Dubai. Ono malo arhitekture što imamo treba da čuvamo a ne da je pokopavamo uvoznim projektima kojima ovde apsolutno nije mesto, kazao je, između ostalog, u razgovoru za Danas Vladimir Veličković.

■ **Kada dođete u vaš Beograd, kako gledate na rušenje zgrada u Savamali, koje su usred noći obavili ljudi s fantomkama i istraumirali građane?**

- To je veoma nasilnička i nehumana akcija. Ako nešto treba rušiti, treba da se zna na koji način. Dogovoriti se sa ljudima, a ne praviti nekakav teroristički napad na jedan deo grada s nekom dozom iznenađenja, uterivanja straha sa svim tim maskiranim ljudima. Apsurdno je što je rušenje brojnih objekata i dalje za građane Beograda i Srbije misterija, odnosno što vlast dosad nije razrešila ovaj incident. I pogotovo što se sve ovo zbiva u sklopu projekta „Beograd na vodi“, koji meni uopšte ne leži na srcu.

■ **Zašto?**

- Nedavno su krenuli radovi i bojim se da se ne mogu zaustaviti, ali ako boga znate, nemojte tu kulu da zidate. Ona će biti prst u oko celom gradu i svim građanima Beograda. To je nasilno projektovana građevina, arhitektonski ružna, šamar Beogradu i njenim građanima. Ono malo arhitekture što imamo treba da sačuvamo a ne da je pokopamo sa nekim uvoznim projektima kojima ovde apsolutno nije mesto. Uopšte ne vidim na koji način ta kula može da doprinese jednom gradu. Beograd nije ni Monte Karlo, ni Dubrovnik, a pre svega nije Dubai, Hongkong i Šangaj. Evropska arhitektura Beograda, kakva god da je, ima svog šarma i zato ne treba dozvoliti da se spram nje ispreči jedno čudovište od građevine i u potpunosti upropasti vizuru grada.

A. Čuk

Vlasnici preduzeća Transport peroni i Iskra odgovaraju na optužbe premijera

Zastrašivanje žrtava državnog nasilja

Vladimir Marković: Sramotno je i ponižavajuće šta je u gostovanju na TV Pink sebi dopustio predsednik tehničke vlade, a pri tome veličajući svoje pravničko znanje i zvanje

Beograd - Vlasnici privatnih preduzeća Transport peroni i Iskra, čije su objekte u Savamali bagerima srušile nepoznate osobe s fantomkama, ocenjuju za Danas da su ponižavajuće optužbe premijera Srbije Aleksandra Vučića koje je izneo gostujući na TV Pink o njima. Oni smatraju da je reč o „javnom i otvorenom pokušaju zastrašivanja žrtava državnog kriminala“, ali i o „pokušaju njihove moralne diskreditacije“.

Danas Vladimir Marković, direktor preduzeća Transport peroni. On dodaje da je u svemu tome preduzeće Transport peroni „oštećeno i prevareno“ jer je prošlo mesec dana od nezapamćenog vandalizma i organizovanog kriminalnog akta, „a da još uvek ne znamo ko su nalogodavci i počinioци bezumlja kojom prilikom nam je porušena imovina i onemogućeno pravo na obavljanje delatnosti“.

Vladimir Marković

potrebno pravničko znanje da bude jasno da je i ovo netačno, jer je naše preduzeće i dalje u postupku legalizacije, kao i u postupku upisa u nadležnom katastru povodom samo dva zahteva, tako da se ne radi ni o kakvim „papirima“, već zahtevima podnetim u skladu sa pozitivnim propisima. Bes i ljutnja što su tri objekta nekako preživela vandalsko rušenje obrušili su se na nas koji smo u rušenju izgubili sve, umesto na počinioce ovog vandalizma - ističe Marković.

Istovremeno, Dušan Miljević, vlasnik preduzeća Iskra, kaže za Danas da će izjava premijera Srbije da su vlasnici srušenih objekata u Hercegovačkoj „prevaranti koji su radili u ličnu korist, a protiv države“ dovesti do daljeg uspona Srbije na listi najbogatijih država sveta uglednog Cato Institute, na kojoj naša zemlja trenutno zauzima visoko 10. mesto.

„Ova izjava premijera je pre svega javni i otvoreni pokušaj zastrašivanja žrtava državnog kriminala, a potom i pokušaj njihove moralne diskreditacije, što je utoliko strašnije jer stiže direktno iz usta premijera, otvoreno, sa TV ekrana. Premijer poistovećuje državu sa ličnošću državnog funkcionera i smatra da su privatna lica dužna da se pokoravaju željama političara. Državni funkcioneri koji krše zakon su kriminalci, čak hiljadu puta opasniji od najgorih privatnih kriminalaca jer su im poverene moćne poluge državne sile, smatra Miljević. (30. maj, Danas)

M. M. Stevanović

SINIŠA MALI:

Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

ALEKSANDAR VUČIĆ:

Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

Restoran „Savski ekspres“ u Hercegovačkoj rušili dva puta

SLUTILA SAM DA IZA SVEGA STOJI GRADSKA VLAST

Beograd - Ovo je drugi put da me ruše, samo što je sad bilo pod fantomkama, počinje priču za Danas vlasnica porušenog restorana „Savski ekspres“ Nada Krstić, navodeći da je ne iznenađuje činjenica da iza rušenja u Savamali stoji vrh gradske vlasti. U novembru prošle godine jedan deo restorana srušila joj je građevinska inspekcija opštine Savski venac, oko 110 kvadrata, a preostalih 60 „počistili“ su fantomi sa bagerima 25. aprila. Tužila je Grad Beograd, opštinu Savski venac, preduzeće Beograd na vodi, spor još traje.

„Tada sam imala obaveštenje o izvršenju, došli su, porušili deo i dali mi rok od pet dana da porušim ostalo. Svaki dan su dolazili da kontrolišu, a nedavno su mi poslali odgovor na tužbu da oni nisu učestvovali te da treba da nađem pet svedoka koji će da potvrde. A bilo je 50 ljudi koji su videli da je inspekcija počela rušenje, kaže Nada, dodajući da su joj samo zbog prvog rušenja naneli štetu od skoro 250.000 evra i još 30.000 evra inventara koji je posle nenajavljenih fantoma ostao u ruševinama.

Osiguranje koje je plaćala ovu „fantomsku nepogodu“ nije uvrstilo na spisak onih za koje sledi obeštećenje, tako da je vlasnica „Savskog ekspresa“ ostala uskraćena i za tu vrstu pomoći. „Da smo bar jedan dan ranije znali pa da iznesemo svu onu hranu i piće koje smo imali u zalihama. Sve je

„Krstić: Godišnje sam plaćala 160.000 dinara samo kao porez na imovinu. U rušenju mi je stradao inventar, piće i hrana u vrednosti od 30.000 evra, a osiguranje ne priznaje „fantomsku nepogodu“

uništeno - dodaje naša sagovornica. Očekuje da joj država nadoknadi štetu. Zbog uništene kafane bila je prinuđena da troje radnika odjavi.

S druge strane, državi je, kako ističe, uredno plaćala poreze. „Godišnje sam plaćala 160.000 dinara porez na imovinu. Inače, mi smo objekat uzeli u zakup 1998. godine od preduzeća „Iskra“. Posle toga, 2003. smo proširili objekat uz saglasnost „Iskre“ i podneli zahtev za legalizaciju 165 kvadrata uz njihovu dozvolu. Kiriju smo nastavili da im plaćamo. Njen zahtev za legalizaciju, u koji je Danas imao uvid, bio je na čekanju čitavih 12 godina. Odbijen je tek u avgustu prošle godine, neposredno pred usvajanje leks specijalisa o „Beogradu na vodi“.

R. M.

Radno mesto mi je savrnjeno sa zemljom

Beograd - Još uvek sam u šoku. Nisam svesna šta se dogodilo, ipak mi je restoran bio kao druga kuća. Više sam vremena provodila na poslu nego kod kuće. U subotu uveče 24. aprila poslednja sam izašla. Uveče u 23 sata sam zaključala restoran i otišla kući, da bi me u ponedeljak ujutro nazvali i rekli da je restoran savrjen sa zemljom, priča za Danas Milena Devetak (44), koja je bukvalno preko noći ostala bez posla, nakon 18 godina rada kao konobarica u restoranu „Savski ekspres“, koji su ljudi u fantomkama bagerima porušili u noći između 24. i 25. aprila.

Po pozivu otišla je u Hercegovačku, a prizor je bio neverovatan.

„Bila je kiša, pesak svuda. Sav inventar, roba koju smo imali, hrana, piće, naša garderoba, papirologija... sve je bilo pod ruševinama - prisaća se Milena.

Pričalo se i ranije, kaže ona, da je ta lokacija oko Hercegovačke predviđena za „Beograd na vodi“.

„Ovaj restoran bio je, kako kaže, mesto gde su radnici „Beograda na vodi“ svakodnevno dolazili da ručaju. Sve sam ih znala, svi su prolazili, dolazili, jeli. Ništa nije ukazivalo na

Milena Devetak, konobarica restorana „Savski ekspres“

rušenje - priča Milena, koja trenutno muku muči sa papirima oko regulisanja radnog statusa.

Na posao nema gde, a za biro za zapošljavanje još prikuplja dokumenta. Još se nada da će „Savski ekspres“ ponovo negde proraditi. (18. maj, Danas)

R. Marković

Vlasnici srušenih objekata u Hercegovačkoj ulici u Beogradu demantuju da su imovinu stekli kriminalom

Jedini kriminal je rušenje naših objekata

Beograd - Nijedan objekat nije stečen kriminalom niti korupcijom i svi su izgrađeni u skladu sa zaključenim ugovorom i urbanističkim uslovima, što je dobro poznato državnim organima, saopštilo je preduzeće Transport peroni d.o.o. Beograd povodom izjava zvaničnika o noćnom rušenju u Savamali 25. aprila.

Kako ističu, preduzeće je u vlasništvu radničke porodice, čiji je osnivač Slobodan Marković, koji nikada nije pripadao nijednoj političkoj partiji. „Svi objekti su sagrađeni od strane vlasnika, odnosno preduzeća i nijedan nije stečen ili nasleđen od bilo koga, niti od bilo koje gradske vlasti, dok sadašnji čelnici svojim izjavama relativizuju počinjeni kriminal, vršeći dodatni pritisak kako bi nas oterali sa ove lokacije. Nijedan objekat nije stečen kriminalom niti korupcijom i to je čista laž i izmišljotina, a što je svakako dobro poznato državnim organima“, navodi u saopštenju Transport peroni.

Oni podsećaju da su 2001. godine zaključili ugovor o zakupu sa SR Jugoslavijom - Komisijom za administrativna pitanja Savezne Vlade, prema tadašnjim propisima, kao i da su za sagrađene objekte imali saglasnost nadležnih. Zahtev za legalizaciju podneli su 2003. godine,

koja ni do danas nije okončana. „Nije tačno da osim korisnika ove lokacije država nije imala koristi, jer je preduzeće plaćalo

Dušan Miljević

državi znatna novčana sredstva po osnovu zakupa, raznih taksi, kao i poreze po osnovu obavljanja delatnosti na ovoj lokaciji. Da je legalizacija rešavana u razumnom roku sigurni smo da do ovakve situacije ne bi ni došlo. Inače, prilikom rušenja tri objekta u vlasništvu našeg preduzeća nisu srušena, zbog čega trpimo svakodnevne pritiske. Jedina istina u svemu što se dogodilo jeste činjenica da se objekti našeg preduzeća nalaze na projektovanoj trasi izgradnje „Beograda na vodi“, navodi se između ostalog u saopštenju.

Demantujući izjavu premijera

Aleksandra Vučića da su srušeni objekti u Savamali stečeni kriminalom, vlasnik firme Iskra d.o.o. Dušan Miljević izjavio je da nema nijednu krivičnu prijavu, niti je optuživan za bilo koje krivično delo, kao i da se privatnim poslom bavi 29 godina, samo 26 u Srbiji. „Bavio sam se nekretninama, finansijama, međunarodnom trgovinom, prevozom paketa od vrata do vrata, štampom, izdavaštvom, investicionom izgradnjom, itd. U boljim vremenima zapošljavao sam i po 300 radnika. Nikada

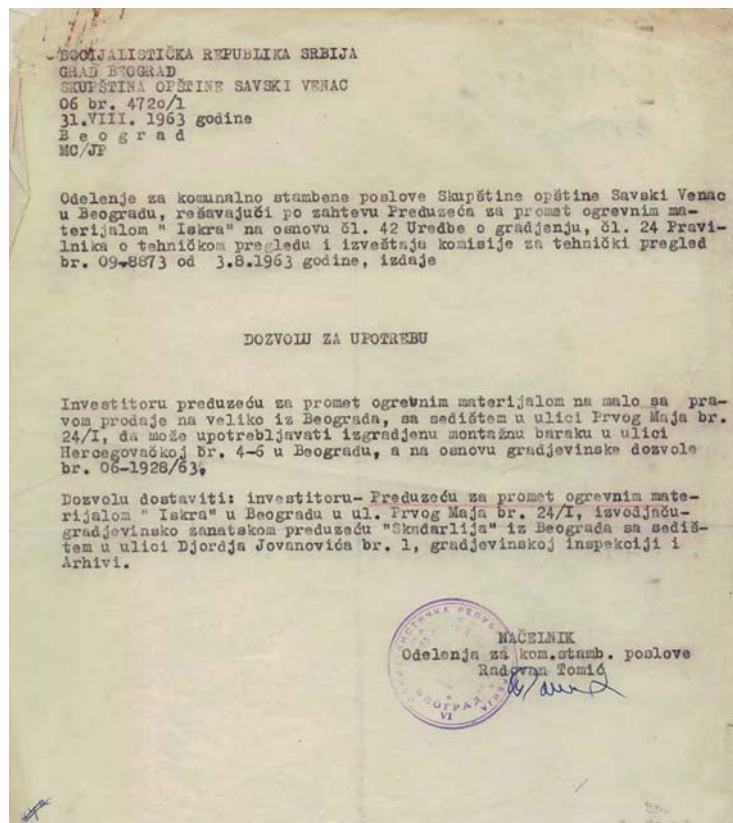
nisam poslovao kroz političke ili korupcijske modele, niti sam bio sponzor neke stranke. Nikada nisam učestvovao u privatizacijama niti sam radio poslove s državom. Najveći problem u poslovanju u Srbiji svih ovih 26 godina dolazio je kroz spregu mafije sa državnim strukturama. Nažalost, i danas je tako“, navodi Miljević. On ističe da je Iskru kupio pre šest godina novcem iz kredita, kao „pravno lice u stečaju“, na osnovu oglasa u dnevnoj štampi, na drugoj javnoj licitaciji, da nikog iz tog preduzeća prethodno nije poznavao. „Svi poverioci u potpunosti su namireni plaćenom cenom i stečajni

Firmi „Iskra“ porušeno više od hiljadu kvadrata u Hercegovačkoj ulici

ISKRA TUŽILA GRAD, OPŠTINU, BEOGRAD NA VODI I MILENIJUM TIM

Beograd - Firma Iskra d.o.o. podnela je tužbe protiv Grada Beograda, Opštine Savski venac, preduzeća „Beograda na

vodi“ i „Milenijum tima“ zbog rušenja objekata koje je ta firma imala u Hercegovačkoj ulici u Beogradu, kaže za Da-

nas vlasnik firme Dušan Miljević, čijih 1.057 kvadrata je stradalo u noćnom rušenju 25. aprila. Za naknadu štete za bespravno srušene objekte još uvek im se niko nije javio.

„Ovih dana ćemo poslati Gradu Beogradu predlog da se započnu pregovori o nadoknadi štete jer ćemo u suprotnom podneti tužbu i tražiti da nam

Krivične prijave

Iskra je podnela krivične prijave protiv gradskog inspektora koji je uključao dokaze izvršenog krivičnog dela, drugu protiv odgovornih lica u gradskom odeljenju za eksproprijaciju i protiv zamenice ministra finansija kao saučesnika na drugom stepenu, zato što su bespravno sproveli eksproprijaciju nad osobom koja je davno preminula.

grad izgradi ilegalno srušenu imovinu na istom mestu - navodi Miljević, ističući da ni za jedan objekat nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za rušenje. Za neke od srušenih objekata Iskra ima upotrebnu dozvolu, za neke građevinski, za neke važeću privremenu dozvolu.

U Hercegovačkoj 4-6 u Beogradu firma „Iskra“ nalazi se od 1946. godine, a svi porušeni objekti sagrađeni su pre 50 godina dok je firma bila državna, tvrdi naš sagovornik.

R. Marković

Foto: Milica Đurđević

sud je potvrdio da je pravno lice Iskra ovim izašlo iz stečaja“, naglašava Miljević. „Imovina koja nam je nabrojana u prodajnoj dokumentaciji uključivala je 1.057 kvadrata poslovnog prostora i 1.400 kvadrata prava na zemljištu, sve u Hercegovačkoj 4-6. Ako je zaista nekadašnja Iskra ove objekte i stekla kriminalom, a o čemu nemamo indicija, taj teret ne može da se prenosi na novog vlasnika. Sva potraživanja mogla su se izneti samo prema

licu koje se kroz stečaj prodaje. Nijedan od nezakonito srušenih objekata Iskre nismo mi napravili, sve ih je sazidala državna firma Iskra još pre pedeset godina“, navodi Miljević, dodajući da je neosporan onaj kriminal kojim je Iskra srušeno više od hiljadu kvadrata.

„Posle svega što se desilo i još uvek dešava, smatram da je poslednja stvar koja priliči premijeru države Srbije da preko medija sve vlasnike kriminalno srušenih objekata proglasi kriminalcima“, zaključuje vlasnik Iskre.

R. M.

Preduzeće Transport peroni očekuje od nadležnih da otkriju rušitelje pod fantomkama

Počelo veštačenje terena u Hercegovačkoj

Beograd - Tek dva meseca nakon rušenja objekata u Savamali, počelo je veštačenje terena, saznaje Danas. Jedan od vlasnika porušenih objekata Vladimir Marković, direktor preduzeća Transport peroni, kaže da je sudski veštak tek ovih dana izašao na teren, iako je zahtev za obezbeđivanje dokaza podnet Privrednom sudu u Beogradu odmah nakon rušenja.

„Šta veštak sada može da radi? Samo da konstatuje da je na tom mestu nešto ranije postojalo - kaže Marković. Sudska taksa za troškove veštačenja koju je morao da plati, da bi uopšte veštak izašao, jeste 100.000 dinara.

S druge strane, kako nam je ranije rečeno u Privrednom sudu, kada stranka podnese zahtev za obezbeđivanje dokaza, mora da se ispoštuje zakonska procedura, a kad sud odobri veštačenje, predlagač mora da predumi troškove veštačenja, nakon čega odabrani sudski veštak izlazi na teren.

Marković kaže da će sačekati da se nadležni organi oglase i imenuju ko su počinioци rušenja u Savamali, nakon čega će podneti tužbu i oštetni zahtev.

Inače, preduzeće Transport peroni d.o.o u noćnom rušenju 25. aprila ostalo je bez nekoliko stotina kvadrata, za koje je još 2003. godine podnet zahtev za legalizaciju, koja ni do danas nije okončana. Marković podseća da su 2001. godine zaključili ugovor o zakupu sa SR Jugoslavijom - Komisijom za administrativna pitanja Savezne Vlade, prema tadašnjim propisima, kao i da su za sagrađene objekte imali saglasnost nadležnih.

R. M.

SAVAMALA Danas

Predstavnici nevladinog sektora odgovaraju na optužbe premijera oko projekta „Beograd na vodi“ i pitaju

Umesto odgovora premijer vređa

Nije mu prvi put da nas naziva plaćenicima, to je pokušaj da se sakrije da pravna država ne postoji

Beograd - Radomir Lazović iz Inicijative „Ne da(vi)mo Beograd“ navodi za naš list da kada god se postave pitanja na koja nema odgovor, Aleksandar Vučić poseže za „starom dobrom praksom diskreditacije protivnika“.

Nije mu prvi put da nas naziva plaćenicima, samo što sada kada se pomirio sa Miškovićem, onda više nismo njegovi, nego strani plaćenici. Mislim da takva vrsta retorike više ne prolazi i da je ljudima jasno. Uostalom, pogledajte samo njegove konferencije za štampu - naglašava Lazović.

Lazović je ovo rekao odgovarajući na optužbe koje je premijer gostujući na TV Pinku uputio nekolicini aktivista nevladinog sektora. „Ko je Simon Simonović iz Evropskog bloka bez alternative, poznat je po tome da je prelepljivao bilborde na kojima je pisalo Kosovo je Srbija, valjda mu se ne sviđa to da je Kosovo

66

Gaši:

Taj argument je, koliko god otrcan bio, uvek opasan, jer svima nama iscrtaiva metu na čelu

Foto: Mijača/centar

vo Srbija.“ Ovaj drugi je najbliži saradnik Borke Pavićević, to je onaj Lazović, i onaj Ilir Gaši i on je tu nešto i onaj četvrti iz Transparentnosti... - rekao je Vučić i dodao da „neka ljudi samo provere kako se to finansira i odakle“.

Prozvani ocenjuju da je reč o „pokušaju da se sakrije da pravna država ne postoji“ i da je izjava premijera „očigledni pokušaj diskreditacije ljudi koji postavljaju pitanja na koja on ne bi odgovorio“.

Simon Simonović, aktivista pokreta „Evropa nema alternativu“, kaže za Danas da je to Vučićeva retorika na koju su već navikli.

Foto: Miroslav Djapčević

D Draža

Fantomi iz Savamale postaću turistička atrakcija kao himalajski „jeti“. Svi su ih videli, ali ih nigde nema.

Radomir Lazović

Foto: Zoran Mijić / FoNet

- To je pokušaj da se sakrije da pravna država ne postoji, jer tu postaje bitnije ko smo mi, a ne ko su oni. Pokazuje i da smo mi kao društvo bolesni. To je već tako otrcana strategija da stvarno više niko ne veruje u to - ističe Simonović i dodaje da je Inicijativa „Ne da(vi)mo Beograd“ sav dobijeni novac trošila transparentno.

Lazović pak dodaje da bi premijeri i gradonačelnik Beograda Siniša Mali trebalo da odgovore ko je preuzeo vlast na području Savamale i rušenjem pod fantomkama ugrozio imovinu i živote ljudi, „a ne da se bave podmetaćinama i lažima“.

Ovo nije izolovani incident, ovo je njihov manir. Kada su krenuli sa Beogradom na vodi, imali su kao prepreke par planskih dokumenata, par zakona, objekte, ljude... I krenuli su da bahato ruše sve pred sobom. Krše zakone, menjaju ih, donose specijalne zakone... A sada je došao red i na privatnu imovinu i ljude. Upozoravali smo na ovo od početka. Građani se moraju ovome suprotstaviti - ističe Lazović.

Programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić kaže za naš list da je premijerova izjava „pomalo

konfuzna, po argumentima čudna, a po tonu preteča“.

Čudno je i to što premijer kritičare Beograda na vodi proziva da su „finansirani iz inostranstva“. Argumenti i kritičara i promotera projekta su valjani ili ne, nezavisno od toga ko ih saopštava i kako je finansiran. A zatim, i sam projekat „Beograd na vodi“ je finansiran, makar jednim delom, iz inostranstva. Istina, prema prvobitnim najavama, to finansiranje je trebalo da bude bar 10 puta veće od onog iz ugovora - ističe Nenadić. On dodaje da postoji zablada u delu javnosti, koja je zasnovana na situaciji u doba Miloševića, da donatori finansiraju „antivladine“ projekte, ali da, „naprotiv, većina donatora podržava organizacije koje demonstriraju saradnju sa vladom“.

Ilir Gaši, izvršni direktor „Slavko Ćuruvija fondacije“ i aktivista Inicijative Ne(da)vimo Beograd, kaže za Danas da je izjava premijera Vučića na TV Pink očigledni pokušaj diskreditacije ljudi koji postavljaju pitanja na koja on ne bi odgovorio.

Ko je i po čijem nalogu rušio u Hercegovačkoj ulici i zašto policija nije reagovala na prijave građana tokom i nakon incidenta. Ta pitanje ipak ostaju i mi ćemo nastaviti da tražimo odgovore. Što se tiče argumenta „stranih plaćenika“ koji je upotrebio za skretanje pažnje sa problema - time se zapravo poručuje da mi radimo protiv interesa Srbije. Taj argument je, koliko god otrcan bio,

uvek opasan, jer svima nama iscrtaiva metu na čelu. Mislim da je duboko zabrinjavajuće da premijer i najmoćniji čovek u državi to ne uviđa - ili, još mnogo gore, uviđa, ali nema nikakav problem s tim, kaže Gaši za Danas.

M. M. S. - R. M.
(01. jun, Danas)

66

SINIŠA MALI:
Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran.
(4. maj)

66

ALEKSANDAR VUČIĆ:
Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu.
(8. jun)

Aktivista Inicijative Ne da(vi)mo Beograd govori za Danas

Dobrica Veselinović: Miriše na srpsko proleće

Nijedna stranka u Srbiji nije zaslužila saradnju sa nama, kaže sagovornik Danasa

Beograd - Sve miriše na srpsko proleće, a da li će se desiti, videćemo, kaže za Danas Dobrica Veselinović, aktivista Inicijative Ne da(vi)mo Beograd.

Komentarišući koji su to društveni problemi zbog kojih bi trebalo „ustati“ i organizovati proteste, sagovornik Danasa ističe da su to svakako pitanja „ko i na koji način raspolaze našim javnim resursima, našim javnim preduzećima i ko upravlja našim gradovima“.

Pored toga tu su i pitanja prava radnika, prava manjinskih grupa, sve prisutne korupcije i stranačkog zapošljavanja. Sve ove teme će tek generisati nove pokrete. Na proteste građani dolaze iz mnoštva razloga. Neposredni povod je bilo bahato noćno rušenje objekata u izbornoj noći u Hercegovačkoj ulici, i još bahatije ponašanje političara koji su

Veruje u pokretanje plime nove nade: Dobrica Veselinović

želite, našeg društva u celini u koju smo toliko potonuli da se sem izlaska na ulice i protestovanja drugi izlaz za sada ne vidi - ističe Dobrica Veselinović.

Naš sagovornik napominje da protesti koji se tiču radničkih prava se u Srbiji nažalost dešavaju svakodnevno, bez mnogo pažnje u medijima i oni su jako potresni.

Malo-malo pa čujemo da je neki radnik zbog ugroženih prava sebi odsekao prst, ili da se dogodilo nešto još gore. Problem je u sistemskom razbijanju sindikalnog organizovanja i nametanja neoliberalne mantre da je privatizacija jedini odgovor, a tržište jedino rešenje. A sve oko nas nam govori da to nije istina - smatra organizator protesta Ne da(vi)mo Beograd.

Upitan da li bi protesti koje organizuje njegova inicijativa mogli da prerastu u opšti bunt, Veselinović kaže da „ako je opšti bunt - ne pristajati na nepravdu, ukazivati na bahatost političara, na zloupotrebe institucija, na kršenje ljudskih prava, govoriti da je nasilje zlo - onda da“.

Ako opšti bunt znači biti građanin koji voli svoj grad toliko da ne dopušta da njome upravljaju političko-ekonomske elite radi privatnog a ne javnog interesa onda - da, iskreno verujem da su naši protesti talas koji će pokrenuti plimu

nove nade za Srbiju - ističe sagovornik našeg lista.

A zbog čega nijedna stranka „ne zaslužuje“ da se ova inicijativa identifikuje sa njom, Veselinović objašnjava da su stranke, i to ne samo opozicione, izneverile očekivanja građana, jer one ne služe javnom interesu, već samo usko partijskom.

Veselinović je na pitanje da li se Vučić plaši protesta koje organizuje Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd odgovorio da se „plaši jer je svestan da građani Beograda nisu zadovoljni kako se razvija naš grad i to je razlog za neraspisivanje izbora za Skupštinu grada Beograda u isto vreme kada su bili raspisani pre vremena izbori za Skupštinu Srbije i opštine u Beogradu“.

S druge strane, broj građana na ulici sa ovako jasnim zahtevima i porukom svakako predstavlja respektabilnu snagu sa kojom se mora tek računati - zaključuje Dobrica Veselinović.

S. Čongradin

TUŽILAŠTVO: BEZ ŽURBE, OBAVESTIĆEMO JAVNOST

Više javno tužilaštvo u Beogradu obratilo se 14. juna saopštenjem svim medijima, političarima i drugim pojedincima i institucijama da ne traže ubrzanje krivičnih i predistražnih postupaka, jer se u Višem javnom tužilaštvu u Beogradu sve istrage sprovode u skladu sa zakonom u najboljem interesu pravde i građana Srbije.

U saopštenju se navodi da Tužilaštvo reaguje povodom „interesovanja medija za postupke koji se vode pred tim telom“.

Tužilaštvo će obavestiti javnost o rezultatima sprovedenih istraga kada postupci budu okončani, navodi se u saopštenju Višeg javnog tužilaštva u Beogradu.

Dejan Mijač:

DOBRO JE DOK IMA NARODA KOJI SE BUNI

Nekome je rušenje u Hercegovačkoj možda ličilo na maskenbal, ali je to suviše jezivo da bio maskenbal. Odugovlačenje vlasti da se uopšte pozabavi ovim problemom je tipično. Ona ništa i ne radi što treba, osim što odugovlači. Meni, recimo, uopšte nije jasno zašto je došlo do određenih smena u policiji. Recimo, ja nigde nisam našao da je neko smenjen zato što je odgovoran u vezi sa akcijom u Savamali.

Što se tiče protesta koji su potom usledili, mogu samo da kažem da je protest dobar kao što je dobra stvar temperatura u groznici jer ona pokazuje da se organizam brani. Dok god ima protesta i naroda koji može da protestuje, dobro je. Čini mi se, ipak, da uskoro neće biti onih koji će to moći, jer će ostati samo sirotinja, a ona ne protestuje. Osim ako nije reč o Brehtu i njegovoj Prosjackoj operi gde se digne i organizuje protest prosjaka.

Zamislite da se pojavi ogromna količina prosjaka koliko ih već ima u Beogradu i da protestuju. To je nezamislivo, ali da, recimo, te mafioze koje vode prosjake organizuju protest, onda bi to bilo kao kod Brehta i dalo bi neke efekte. Ja to govorim, naravno, hipotetički, ali vidite Srbija u kom je stanju, jedino bi prosjaci mogli da izađu sa nekim svojim zahtevima. Recimo, „Dajte nam prostor u Beogradu na vodi!“

Nebojša Stefanović: Kecmanova priča posle smene je sumnjiva

Foto: FoNet / MIP/Šolje

Za sva pitanja o slučaju „Savamala“ mediji treba da se obrate tužilaštvu, koje vodi taj slučaj, rekao je (21. 06) ministar unutrašnjih poslova Nebojša Stefanović i da nije upoznat da li je policija uradila izveštaj o tome ili ne.

Na pitanje o smeni šefa beogradske kriminalističke policije Dragana Kecmana i njegove tvrdnje da je tražio uvidaj o „Savamali“, on je odgovorio da mu je

uvek sumnjivo kad neko nešto priča posle smenjivanja.

Što to niste rekli pre smene, pitao je Stefanović, i podsetio da je on lično sugerisao izbor Kecmana na tu funkciju.

Stefanović je naveo i da nikad nije telefonom pozvao Kecmana da ga pita „bilo šta o bilo čemu“, niti je naredvao nekom od svojih saradnika da to uradi.

FoNet

SAVAMALA

Danas

Kakvu poruku iz Savamale šaljemo Evropskoj uniji

Odlaganje je loš manir

Piše: Aleksandra Hristov

Deklarativno zalaganje države za evropske vrednosti bez suštinskog poštovanja zakona, ljudskih prava i civilnog društva može da oteža put Srbiji za ulazak u EU.

ovaj događaj, žaleći se na to da se fokus javnosti prebacuje sa uspeha Vlade na ovaj događaj. Predsednik Vlade saopštio je da će nadležni organi utvrditi sve činjenice. Odlaganje saopštavanja ključnih stvari u pravom momentu ne dešava se prvi put. To je, nažalost, postao manir. Zlatno pravilo krizne komunikacije glasi: "Izadi u javnost odmah, saopšti sve loše vesti odjednom, ne umanjuj značaj situacije i nikada ne spekulisi". Odlaganje uvek dovodi do težih posledica.

Incident se desio u noći između 24. i 25. aprila ove godine. Više od mesec i po dana gradska vlast je tvrdila da nema nikakve veze sa tim, dok je premijer tek 8. juna saopštio javnosti da su lica iz vrha gradske vlasti (ne rekavši koja) direktno odgovorna za

Vlast bi sve vreme čutala da slučaj nije izašao u javnost. Izabrani

predstavnici građana uvek treba da budu svesni činjenice da ono što rade interesuje javnost i da svaki njihov potez jeste i treba da bude pod lupom javnosti. Sa tom svešču krivice ne bi trebalo da traže u svojim protivnicima, nevladinim organizacijama, ili građanima, već da preuzmu odgovornost za svoje postupke.

Zbog toga je ključno da Vlada demonstrira evropske vrednosti i u što kraćem roku imenuje i kazni odgovorne. Inače, ne bi trebalo da se čuđe kada im budu postavljana brojna nezgodna pitanja u Briselu prilikom pregovaranja u poglavlja 23 i 24 ili kada budu pročitali naredni Izveštaj o napretku Srbije ka EU. U ovakvim krizama, koje se pogrešnom reakcijom vlasti pospešuju, svako odlaganje sa elementima poricanja može da bude pogubno za naše društvo i državu, a pogotovo za našu poziciju u pregovorima sa evropskim partnerima.

Autorka je međunarodno sertifikovana konsultantkinja u oblasti strateških komunikacija

FANTOMKA FANTOMKI OČI NE VADI

Dragoljub Draža Petrović

Žvaka u pepeljari

Da su dva tipa sa fantomkama opljačkala banku u Savamali pre mesec dana, valjda bi ih dosad neko našao i stražarno sproveo do zatvora, a ministar policije bi se tim povodom slikao sa reprezentativnim sastavom policije, ko onomad za potrebe virtuelnog državnog udara.

To što neki reprezentativni policajci - kako smo tada primetili - takođe nose fantomke možda može biti ključ ovog slučaja. Jer, ko što kaže naš narod - fantomka fantomki oči ne vadi, tako da je „slučaj Savamala“ ostao na samom početku, negde gde je i bio 25. aprila u 2.20 iza ponoći, kad sav pošten svet spava.

- Mislite, vrana vrana oči ne vadi? - pitate vas ministar policije povodom ove sumnje.

- Ne, ne, fantomka fantomki oči ne vadi! - kazaćete mu vi.

- Pa kolega, ne znam da l' ste primetili, ali fantomkine oči su već izvađene, tako da od tog vašeg vađenja nema neke vajde - objasnite vam ministar stručno.

Ministra, naime, mnogo više brine što patka patki oči ne vadi, jer se sav onaj fini svet koji protestuje zbog već biblijskog „slučaja Savamala“ okuplja oko jedne žute patke.

Patka je, poput pesnice iz devedesetih, postala državni neprijatelj broj jedan. A kakva država, takav i državni neprijatelj number one. Poslednji put kada je viđena preko puta Geozavoda gde je potpisivan ugovor o „Beogradu na vodu“, patka je zaklonjena kordonom tramvaja broj dva.

Gradonačelnik Beograda Siniša Mali je tvrdio da su tramvaji, zapravo, stali zbog gužve, ali je neko kasnije otkrio da je striktno naređenje o zaklanjanju patke tramvajima, skupa sa stotinama demonstranata, stiglo direktno od Ministarstva unutrašnjih poslova, valjda jerbo je Nebojša Stefanović odukle maštao da postane glavni

dispešer GSP-a. Mada više liči na kondukttera pred nervnim slomom.

Ministar, doduše, ima poprečne veze sa patkama. Kada je splotom čudnovatih okolnosti postao ministar policije, naime, svi su bili ubeđeni da je u pitanju novinarska patka. Njega je za tu funkciju na demokratskim izborima izabrao Aleksandar Vučić, ljubitelj funkcionera na daljinsko upravljanje. Po nekim od tih funkcionera biće snimljen film „Forest Gamp“, drugi deo, jer se i njima, kao i Forestu, sve u životu dešava slučajno.

U kompletu, imamo posla sa ekipom iz pesme Jove Jovanovića Zmaja „Pačija škola“. Znače ono, stari patak metnuo naočare, pa uči pačurilju, ali oni ništa ne kapiraju: „Učio ih učio od srede do petka, al' se nisu maknuli dalje od početka. Ništa više ne nauči pačurilja, nego što je i pre znala kva, kva, kva!“

Čika Jova Zmaj, kada je pisao ove stihove, nije imao pojma da će jednog dana nastati Srpska napredna stranka. Međutim, kada je pisao „Jututunsku Juhahahu“, garantovao je znao.

Otud projekat „Beograd na vodi“ previse liči na projekat „Jututunska Juhahaha na vodi“. Ovih dana neko se setio i da Legija Legiji oči ne vadi, pa je u pomoć pozvao i lice Ulemek Milorad da bi objasnilo istoriju fantomki u srpskom narodu. Ukratko - objasnio je Legija za potrebe uglednog Informera - bilo je fantomki i pre Vučića, a biće ih i posle Vučića. I time bi valjda na slučaj trebalo staviti tačku.

Ali je bolje - staviti patku.

nedelja, 26. jun 2016.

DOSIJE SAVAMALA | nedelja,

Piše: Vesna Pešić

Ujednom momentu mandatar i budući predsednik vlade Aleksandar Vučić odlučio je da „popusti“ i spusti tenzije u vezi sa skandalom u Savamali, imenujući najviše organe gradske vlasti odgovornima za nelegalno rušenje. Istom prilikom je obećao da će institucije raditi svoj posao i da će za sedam, najviše deset dana izaći sa krivcima iz vlasti koji su u noći 25. aprila počinili više krivičnih dela i ugrozili pravni poredak zemlje. Pritom nije bilo objašnjeno zašto su institucije, najpre tužilaštvo i policija, čutale mesec i po dana, pa i im treba još tih desetak dana da istraže događaj koji je već izazvao ozbiljne tenzije i masovne proteste građana.

Prošlo je i tih deset dana, a institucije još nisu uspele da izađu za rezultatima istrage. Pošto je već dat mig sa vrha da institucije „prorade“, postavljeno je pitanje zašto one i dalje čute. Rečeno je da ne treba vršiti pritisak na istragu te da institucijama treba dati dovoljno vremena da natenane obave svoj posao. Vreme protiče, a one se i dalje ne oglašavaju. Tako smo uleteli u stanje narušenog poretka (bezakonje), a da li će se on vratiti u ravnotežu kašnjanjem krivaca, izgleda krajnje neizvesno. Uzgred budi rečeno, kazna ne postoji samo zato da se nanese šteta pojedincu koji je prekršio zakon i drugi odvrate od istog prekršaja, nego i zato da se potvrdi i učvrsti važenje zakona, a narušeni poredak vrati u ravnotežu.

Meni se čini da je problem u tome što državni organi znaju celu priču; u njoj su i sami učestvovali - pa kako sada da izađu sa istinom? Već samom činjenicom da Vučić nije hteo da kaže nijedno ime, već je imenovanje krivaca prepušteno institucijama, a one rade kako on kaže, jasno je da nema drugog načina nego da on sam izađe sa imenima krivaca. Naravno da on zna ko je naredio, organizovao i pod fantomkama izvršio nelegalno rušenje u Hercegovačkoj. Pošto je i on državni organ koga o tom slučaju moraju obavestiti drugi državni organi, najpre policija, svima je jasno da se on po svom običaju

zamajava sa „institucijama sistema“, čekajući da se cela priča dovoljno rastegne, da dođe letnja sezona, građani se razidu i - ceo slučaj padne u zaborav. Problem je utoliko veći što se iz celog događaja koji Vučić vehementno opravdava može zaključiti da je on taj koji je lično naredio rušenje baš tako kako je izvedeno - kompletno idiotski. Po čemu se to može zaključiti? Po tome što nema nikog drugog ko bi mogao da izda naređenje policiji da suspenduje sopstveno postojanje i odbije vršenje svojih osnovnih dužnosti: da zaštiti prava građana nad kojima je izvršeno nasilje i onih kojima je ukinuto pravo svojine.

Dopuštanje bezakonja govori o gubitku legitimiteta vlasti. Zato je došlo do krize, uznemirenja i protesta građana. Vladimir Gligorov u svom tekstu u Novom magazinu „Stabilnost, izbori i politika“ govori o nelegalnom rušenju. Istom prilikom je obećao da će institucije raditi svoj posao i da će za sedam, najviše deset dana izaći sa krivcima iz vlasti koji su u noći 25. aprila počinili više krivičnih dela i ugrozili pravni poredak zemlje. Pritom nije bilo objašnjeno zašto su institucije, najpre tužilaštvo i policija, čutale mesec i po dana, pa i im treba još tih desetak dana da istraže događaj koji je već izazvao ozbiljne tenzije i masovne proteste građana.

Prošlo je i tih deset dana, a institucije još nisu uspele da izađu za rezultatima istrage. Pošto je već dat mig sa vrha da institucije „prorade“, postavljeno je pitanje zašto one i dalje čute. Rečeno je da ne treba vršiti pritisak na istragu te da institucijama treba dati dovoljno vremena da natenane obave svoj posao. Vreme protiče, a one se i dalje ne oglašavaju. Tako smo uleteli u stanje narušenog poretka (bezakonje), a da li će se on vratiti u ravnotežu kašnjanjem krivaca, izgleda krajnje neizvesno. Uzgred budi rečeno, kazna ne postoji samo zato da se nanese šteta pojedincu koji je prekršio zakon i drugi odvrate od istog prekršaja, nego i zato da se potvrdi i učvrsti važenje zakona, a narušeni poredak vrati u ravnotežu.

Meni se čini da je problem u tome što državni organi znaju celu priču; u njoj su i sami učestvovali - pa kako sada da izađu sa istinom? Već samom činjenicom da Vučić nije hteo da kaže nijedno ime, već je imenovanje krivaca prepušteno institucijama, a one rade kako on kaže, jasno je da nema drugog načina nego da on sam izađe sa imenima krivaca. Naravno da on zna ko je naredio, organizovao i pod fantomkama izvršio nelegalno rušenje u Hercegovačkoj. Pošto je i on državni organ koga o tom slučaju moraju obavestiti drugi državni organi, najpre policija, svima je jasno da se on po svom običaju

Ali je bolje - staviti patku.

Vreme protiče, a institucije se i dalje ne oglašavaju, tako smo uleteli u stanje narušenog poretka - bezakonje

PREMIJER HOĆE DA POBEDI I NADJAČA ZAKON I GRAĐANE

Iz celog događaja koji Vučić vehementno opravdava može se zaključiti da je on taj koji je lično naredio rušenje baš tako kako je izvedeno - kompletno idiotski. Po čemu se to može zaključiti? Po tome što nema nikog drugog ko bi mogao da izda naređenje policiji da suspenduje sopstveno postojanje i odbije vršenje svojih osnovnih dužnosti

pamtiveka poznat instrument. Dovoljno je da padnu Siniša Mali i Nebojša Stefanović, bez obzira da li su zaista krivi (već sam rekla da cela afera ne bi mogla proći bez Vučićevog učesća). Podsećam da je to činio čak i Milošević, jer taj metod poznaju svi, pa i autoritarni vladari. Posle velikih demonstracija 9. marta 1991, koje su organizovane protiv

“Vučić očigledno računa na slabost društva, na nemoć građana da ga prinude da se vrati u okvire legitimne vlasti. Meni se čini da je problem u tome što državni organi znaju celu priču; u njoj su i sami učestvovali – pa kako sada da izađu sa istinom

Na ovom slučaju se jasno vidi da Vučić odbacuje legitimni način vladanja, čak staviše, da normalizuje bezakonje. Većinu koju dobija na izborima on pretvara u nelegitimnu vlast, u pravo jačeg, uspostavljanjem terora većine nad manjinom, što je u suprotnosti sa osnovnim demokratskim principima i načelima pravne države. Raspisivanje izbora koje Gligorov pominje kao lek za nestabilnost država na Balkanu, čiji je uzrok permanentna kriza legitimnosti, pokazalo se kao nedelotvorno, bar u Srbiji. Zato je

laži TV Bastilje (RTS-a), u kojima je došlo do velikog nasilja nad građanima, Milošević je smenio tadašnjeg ministra policije Radmila Bogdanovića i direktora RTS-a Dušana Mitevića. Naravno, ništa se suštinski nije promenilo u izveštavanju RTS-a niti u političkoj situaciji u Srbiji, ali je puštanjem određenih funkcionera nizu vodu bila razrešena trenutna kriza.

Dobro, ali zašto Vučić neće to da učini, jer nemoguće je da je toliko politički amater, pa da ne zna šta se obično čini kada vlast uleti u prirodno stanje, tj. u bezakonje? Prvo što pada u oči u njegovom

načinu upravljanja je izrazita nefleksibilnost koja se od iole razumnog političara očekuje, pogotovo u državama koje se predstavljaju kao demokratske. On od početka svoje vlasti pokazuje izrazitu rigidnost u odnosu na opoziciju i kritiku uopšte, otvarajući unutrašnji rat prema opoziciji i medijima, čija je dužnost da kritikuju i kontrolišu vlast. To je ta borbenost o kojoj on govori. I već je demonstrirana u znatno jačem stepenu nego ranije, čemu smo svedočili na prvoj sednici parlamenta na kojoj je Aleksandar Martinović, šef poslaničkog kluba SNS-a, bez ikakvog povoda nasrnuo na opoziciju opstruišući i sam izbor njihovog kandidata za predsednika Skupštine. To smo videli i kada je Vučić izletelo da će smentiti Gašića zbog uvrede novinarku; smenu je rastezao mesecima, do besmisla, praktično do novih izbora i na jedvite jade je maknuo svog ministra odbrane. Ponovilo se to više puta, naročito oko afere helikopter, kada je vikao sa TV ekrana „Ne dam Gašića“ i „Ne dam Lončara“. Učinio je to i u vezi sa plagijatima, sa sukobom njegovog brata sa policijom i drugim aferama vezanim za njegove saradnike uhvaćene u korupciji i kršenju zakona. To čini i sada sa Savamalom.

Na ovom slučaju se jasno vidi da Vučić odbacuje legitimni način vladanja, čak staviše, da normalizuje bezakonje. Većinu koju dobija na izborima on pretvara u nelegitimnu vlast, u pravo jačeg, uspostavljanjem terora većine nad manjinom, što je u suprotnosti sa osnovnim demokratskim principima i načelima pravne države. Raspisivanje izbora koje Gligorov pominje kao lek za nestabilnost država na Balkanu, čiji je uzrok permanentna kriza legitimnosti, pokazalo se kao nedelotvorno, bar u Srbiji. Zato je

(Tekst je preuzet sa sajta Peščanika)

slučaj Savamale postao toliko značajan. Pitanje je naime da li će rigidnost vlasti popustiti i da li će Vučić biti prinuđen da imenuje krivce te žrtvuje nekoliko svojih piona.

I šta tu može da se učini? Vučić očigledno računa na slabost društva, na nemoć građana da ga prinude da se vrati u okvire legitimne vlasti. U ovom kontekstu se postavlja pitanje koliko su jaki tekući građanski protesti protiv uzurpacije vlasti, konkretno u vezi sa bezakonju u Savamali i projektom Beograd na vodi. Bez sumnje je dobra pojava građanskog otpora kao samoodbrane od Vučićevog samodržavlja. Protesti su ga evidentno unervozili, ali mi se čini da oni nisu dovoljno jaki, organizovani i strukturisani da se odupru bezakonju i teroru većine. Možda ni toliko da uspešno okončaju konkretnu bitku oko Savamale. A da ne govorim o snazi da se promeni režim, tj. uklone režimi u liku svemoćne vlasti i umesto njih uspostavi poredak zasnovan na vladavini prava. Za tako velike poduhvate nisu dovoljne ad hoc i labavo organizovane nevladine (civilne) organizacije. One po svojoj prirodi nemaju dovoljno snage za to. Da ne bi takve ostale, trebalo bi da prerastu u moćne i dobro uređene i vođene političke organizacije, kako se na primer dogodilo u Španiji. Što ne znači da i u sadašnjem izdanju, ukoliko bude velike upornosti postojećih organizacija i građana, ne može da se ostvari i po neka pojedinačna pobeda koja bi ohrabrila i osnažila društvo, otvarajući nadu da izlaza ima ukoliko građani tako odluče. Zato je Savamala važna, jer su i tzv. male-velike pobede dragocene. Utoliko prvo što je Srbija poslednjih decenija stekla neki kapital izvesnim uspesima u borbi protiv autoritarnih režima.

(Tekst je preuzet sa sajta Peščanika)

UČIĆU, ČOVEČE?!

Nataša Odalović
Vostani Serbie

Vučiću, za ime Boga, pa pročitajte, čoveče, taj izveštaj oduševljenja, ništa vas ne košta! U međuvremenu je, da li su vas obavestili, preminuo nesrećni čuvar, Slobodan Tanasković, svedok trilera „Fantomka u Savamali“. Ombudsman Janković tvrdi da „bilo kakve insinuuacije u vezi s njegovom smrću nemaju činjeničnog osnova i nekorektnosti prema zdravstvenim radnicima“. Uz to tvrdi Janković da su čak i „fantomci“ Tanaskovića zvali „čale“. To tvrdi i ministar zdravlja. Ne za „čaleta“, nego da su lekari ovog puta nedužni.

Vaše pregnuća da lično razgovarate s građanima, bez ironije, smatram pozitivnim, ali Vučiću, čoveče, reka ljudi već se izliva po ulicama Beograda. Oni nose transparente: „U potrazi za izgubljenom Državom“. To su takođe građani, a znate li šta ih je izvelo na ulice? To što je Država u slučaju „fantomka u Savamali“ pokazala ili da ne postoji, ili da je neko moćniji od nje. Vučiću, čoveče, ne znači da ste vi taj neko, ali ako uskoro ne počnete da se ponašate kao premijer svih građana, ili, ako se plašite jer vam neko ne dopušta da se tako ponašate, uskoro ne podnesete ostavku, svi će na kraju misliti da ste vi taj moćni čovek koji je iznad Države i bićete nepovratno krivi

za sve, i najmanju sitnicu koja se dogodi u Srbiji.

I znate šta, više neće biti pitanje neobjektivnog novinarstva da se sve svaljuje na vas. Biće to vaša odluka da pristanete iz samo vama poznatih razloga da čutite dok vam građane, gladne, gole i bose, još i usred noći vezuju ljudi pod fantomkama, otimaju im mobilne telefone, a kad takvi jadni i nesrećni ljudi krivi što su živi preminu, onda se oglasi čak i ministar zdravlja da kaže da su lekari sve učinili da Tanasković preživi. Pa, ko je pozivao lekare u slučaju Tanasković? Smrt Tanaskovića, budući da je svedok (nažalost bez privilegije da bude zaštićeni svedok, iako čitamo da se danima plašio, spavao na nekom drugom mestu, žalio se na crne džipove koji prolaze Savamalom) nije pitanje za ministar zdravlja, već za istražne organe. Možda je sve kako tvrdi ombudsman, umro čovek i niko nije kriv. Ali s obzirom na okolnosti, Vučiću, Vi lično, čoveče, morate da razgovarate i sa njegovom porodicom i sa „savamalcima“, kad već smatrate da lično treba da razgovarate s građanima. I oni su građani.

Vučiću, čoveče, neki vam zameraju na odluci da razgovarate lično s građanima. Moja malenkost podržava vašu odluku u nedostatku bolje. Nema ko drugi da razgovara. Ali, Vučiću, ko je

“Slučaj brukanja sa izostankom reakcije države u Savamali liči na rusvaj koji od smrti pevačice, pada glumice, smrti glumice, prave tabloidi koji žele da Srbija liči na njihove naslovne strane

kriv što je stvoren takav sistem, čoveče, da premijer mora da interveniše i kad nekom pregori sijalica? Vi, ako ne imenujete druge krivce. Gde su vam sposobni ljudi? Pa da imate svuda stručnog čoveka od poverenja i vas i građana koji intervenišu u ime Države. Gde su vam takvi kadrovi? Pojela ih bedna partokratska kombinatorika. Zašto se niste suprotstavili vladavini nesposobnih partokrata nego se i sad izgleda spremate da pravite Vladu (i mada imate komotnu većinu) od zla oca i od gore majke. Pravićete Vladu i s ljudima koji su jedva prešli cenzus i koji od Vas i vašeg političkog oca traže da se izvinite za fašizam, a istovremeno, gde god im pružite šansu po opštinama

ulaze sa vama u koaliciju. Gde nema vaše podrške pomažu im Dveri, Obraz, Naši... A vi ne smete ni da pisnete. Što li je to tako, Vučiću?

Vučiću, čoveče, da vam kažem i ovo. Slučaj brukanja sa izostankom reakcije države u Savamali liči na rusvaj koji od smrti pevačice, pada glumice, smrti glumice, prave tabloidi koji žele da Srbija liči na njihove naslovne strane.

Vučiću, čoveče, opredelite se, ili ćete podržavati kaos i bezakonje i brukanje Srbije, ili ćete mu stati na put. To što vi stižete na hiljadu strana, nemojte da vas uljuljka u ubeđenju da sve stižete. Ako ne stižete na jednu, najbitniju stranu, stranu najvećeg i istinskog pregnuća da od Srbije napravite pravnu državu, sigurno mesto za svakog njenog građana, a ne ovaj zastrašujući uvod u bejrtutizaciju ove predivne zemlje mirnih ljudi, onda vam džaba i da ne spavate nikad i da ste na milion mesta. Jer, čemu sve to, Vučiću, čoveče? Možda i sami sve ovo vidite, ali se ponašate kao da živite u paralelnom svetu. Zašto, zbogoga?

Ne možete izbeći slučaj „Savamala“. On je mali po materijalnoj šteti, ali ogroman po simboličkoj. On je vaša legitimacija za premijera. Nikolić kao predsednik vam je poverio mandat. Ali osećate li kako šuplje odjekuje, kako zveči taj mandat koji ima legalitet, a očekuje legitimitet. Legitimitet je vaš lični napor da slučaj Savamala proglasite za prioritet, pre nego što pređete na druge poslove. Vučiću, čoveče. Zar ovo neko treba da vam objašnjava?

Otud projekat „Beograd na vodi“ previse liči na projekat „Jututunska Juhahaha na vodi“. Ovih dana neko se setio i da Legija Legiji oči ne vadi, pa je u pomoć pozvao i lice Ulemek Milorad da bi objasnilo istoriju fantomki u srpskom narodu. Ukratko - objasnio je Legija za potrebe uglednog Informera - bilo je fantomki i pre Vučića, a biće ih i posle Vučića. I time bi valjda na slučaj trebalo staviti tačku.

Ali je bolje - staviti patku.

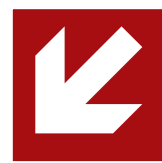
“SINIŠA MALI: Niti grad Beograd, niti bilo koja institucija grada nije u tome učestvovala, i to je ono za šta sam ja odgovoran. (4. maj)

“ALEKSANDAR VUČIĆ: Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu. (8. jun)

SAVAMALA Danas

Tako je govorio Aleksandar Vučić

2. maj

NEMA INFORMACIJE

Premijer Aleksandar Vučić izjavio je da nema informacije o rušenju objekata u Hercegovačkoj ulici u Savamali. On je novinarima televizije N1 rekao da se nadležni organi bave time i da je uveren da će se utvrditi istina.

10. maj

KOMPLETAN IDIOT

Ne razumem one koji su odlučili da rušenje u Savamali obave tokom noći, jer je reč o bespravno podignutim objektima. Ako mene pitate, ja mislim da onaj ko bi to uradio, a da je želeo da uradi bilo ko iz vlasti, da je taj kompletni idiot, jer je to trebalo da uradi u po bela dana, nešto što je protivpravno napravljeno, što je odvratno izgledalo, što je samo njima služilo da ruži Beograd i da oni mogu da imaju neku situaciju korist od protivpravnog, bespravnog, bez plaćanja poreza na imovinu, bez ičega, dakle, da tamo stoji, bez ikakvog zakonskih osnova da tamo stoji.

Umesto da su došli u po bela dana gradskim građevinskim mašinama to da poruše. Dakle, mogli su mene da pozovu, ja da stanem na to i da kažem: 'Evo, ljudi, mi ovde hoćemo da napravimo velelepni deo Beograda, najlepší deo Beograda, nećemo da budu prljave udžerice kao što ste nam vi ovde napravili protivpravnim putem'. Ono što je suprotno pravu napravljeno, pravno treba da se razreši i to je tako trebalo da se uradi. Ovo ne razumem kome je palo na pamet, ali verujem da će nadležni organi da ustanove.

Pustite nadležne organe da rade svoj posao i nemojte da preterujete u

značaju događaja, jer vidim kako i ko pravi političke slučajeve negde gde ih nema, neki misle da ovde ima političkog mesa za njihovu promociju.

Sasvim sam siguran da niko nije zabranio policiji, ali i to je posao za nadležne organe - Ne razumem šta je smisao svega. Vidim da neki imaju fantomke, koje su im valjda ostale iz vremena privatizacije, kada su upadali po fabrikama, pljačkali, otimali narodu novac. (Vranje)

11. maj

MOJ APLAUZ BI DOBILI

Država, siguran sam, ne stoji, a ako stoji neko, taj je kompletni idiot i taj treba da odgovara. Zato što bih lično učestvovao, hrabro i ponosito bih rekao - uradite to zato što ćemo da napravimo nešto mnogo lepše.

Taj ko je to uradio, pa stvarno nije normalan, ne znam šta da vam kažem. Ne znam što nije doveo bager s kuglom i srušio sve. I moj aplauz bi dobio. Super, srušio si đubrište neko koje su nam tamo napravili.

Ma koliko pravedno ili pravično bilo to što su učinili, niko nema pravo da pravdu uzima u svoje ruke jer zakon sprovodi država, a ne ovakve ili onakve grupe (Skupština Srbije)

19. maj

NISU NAPRAVILI PAPIR

Brine me to što je neko pomislio da može da uzme pravdu u svoje ruke. Nisu napravili papir i došli u po bela dana da to sruše, ovo je protivzakonito i zato ćemo to da rešimo.

Premijeru Srbije i lideru SNS trebalo je mesec i po da sazna i obavesti javnost ko stoji iza rušenja u Hercegovačkoj ulici (25. aprila) u beogradskom naselju Savamala

Foto: Nemanja Đorđević / Folnet

Ne bih imao šta da zamerim beogradskim vlastima da su došli u toku dana, sa papirom, i da su to počinili... ako su to bile beogradske vlasti. Čestitao bih im na tome. Oni tamo mogu da pričaju da imaju ili nemaju ovaj ili onaj papir, ali tamo je sve stečeno kriminalom i korupcijom.

Te objekte nikom nisu ostavili ni mama, ni tata, nego prethodni gradski čelnici na lokalnu i zato oni uglavnom i čute. (Ispred Predsedništva)

29. maj

NEPRIJATNA ISTINA

Za sedam do deset dana sve u vezi sa događajima u Savamali biće poznato. Mi ćemo to istražiti i ustanoviti, mislim da danas mnogo bolje znam nego pre desetak dana šta se odigralo.

U događajima u Savamali učestvovalo je između devet i 11 maskiranih osoba, a ne 30, kako je prvobitno bilo rečeno prema svedočenjima. Niko nije bio vezivan, oduzeta su četiri telefona, i vraćena posle deset minuta.

Da vidimo ko su ljudi, ko stoji iza tih priča, ko je Simon Simonović, to je Evropski blok bez alternative ili tako nešto, poznat po tome da je prepleli vao bilborde na kojima je pisalo Kosovo je Srbija, valjda mu se ne sviđa to da je Kosovo Srbija. Ovaj drugi je najbliži saradnik Borke Pavićević, to je onaj Lazović, i onaj Ilir Gaši i on je tu nešto i onaj četvrti iz Transparentnosti.

Neka ljudi samo provere kako se to finansira i odakle. Ja sam proverio i pošto je to devizni priliv za našu zemlju, ja sam zadovoljan zbog toga.

„Beograd na vodi je san 70 godina, guram i guraću taj projekat uprkos svim pretnjama i napraviću nešto najlepše, a neki pametni ljudi će zna-

ti da kažu hvala. Nacrtaćemo sve i reći ćemo narodu istinu, ma koliko ona za nas bila neprijatna. (TV Pink)

8. jun

IZA RUŠENJA STOJE NAJVIŠI ORGANI GRADSKJE VLASTI

Nesumnjivo je da iza onoga što se dogodilo u Savamali stoje najviši organi gradske vlasti u Beogradu i oni će snositi odgovornost. Mislili su da rade u najboljoj nameri, za državu, i grad, nisu ništa radili za sebe.

Siguran sam da nisu znali kakvi će detalji da budu, siguran sam da im namera nije bila ni kriminalna, niti čak loša. Siguran sam da su želeli da obezbede mnogo lepši prostor čisteći nešto od učenjivača, polukriminalaca da ih tako nazovete, ili čistih kriminalaca koji su zloupotrebljavali taj prostor za svoju zaradu, ali to ne sme i ne može tako da se radi.

Ali ja mislim da je sada svima sve jasno, zna se na kome je odgovornost. Potpuno je nevažno ko su sitni izvršioци i da li su to uradili iz ovog ili onog razloga.

Od mene ne očekujte imena, već od nadležnih organa. Zna se na kome je odgovornost, u vrhu gradske vlasti, ali za imena ćete morati da sačekate nadležne organe.

Postoje dokazi da su vlasnici objekata u Savamali dolazili da traže pare da se sklone sa svojih bespravno sagrađenih objekata. Ucenjivali su ljude u institucijama, a dokaze ćete videti. To je bio jedan od razloga zašto se ovo dogodilo, pogrešan razlog naravno.

Danas sam došao da govorimo zbog građana koji su bili zabrinuti jer se nešto dešavalo pod okriljem noći i koji ne žele da se to dešava. Njima se obraćam i zbog njih imam obavezu da danas o ovome govorim.

Za odgovornost u policiji ne znam baš ništa, ali siguran sam da nije učestvovala u izvršenju dela, a da li ima propusta u njihovom delovanju, ne znam.

Da, vlast je kriva, to je pošteno i odgovorno priznanje. Ja ne mogu i neću da izvučem nikoga od pravne odgovornosti, a razgovaraćemo i o političkoj odgovornosti.

(Skupština Srbije)

10. jun

JA SAM META

Odgovorni za sam događaj u Savamali biće procesuirani i snosiće svaku odgovornost - krivičnu, prekršajnu i političku. Oni koji bi ceo taj događaj da iskoriste da bi destabilizovali Srbiju i, u krajnjoj liniji, zaustavili njen predviđeni rast, neće uspeti. I neće im Siniša Mali, niti bilo koji drugi čovek iz SNS ili Skupštine grada, u tome biti problem. Ja ću im biti lično i najveći protivnik i najgori problem koji mogu da zamisle. I neću odstupati, neću ćutati, niti ću i na tren stati. Uostalom, nije njihova meta nijednog trenutka ni bio bilo ko drugi osim mene. Nisu oni bili zainteresovani za stvarne događaje u Savamali, već za stvaranje nepodnošljive političke atmosfere u kojoj oni lično mogu da izvuku neku korist. Prema tome, „Beograd na vodi“, koji stoji u pozadini priče o Savamali, biće izgrađen. (Srpski telegraf)

I pobrinuće se da bude izgrađen, da Srbija nastavi da raste i da bude stabilna i bezbedna država u kojoj se za kršenje zakona odgovara u skladu sa zakonom, a ne u skladu sa ulicom. ▲

Danas je korporativni član Medijske organizacije za Jugoistočnu Evropu (SEEMO) i Asocijacije listova Project Syndicate

Pionir slobodnih medija 2002.

Danas

Redakcijski kolegijum: Božidar Andrejić (noćni urednik), Branislav Božić (dopisno), Bojan Cvejić (internet izdanje), Zdravko Huber (zamenik glavnog urednika), Radomir Ličina, Gordana Logar, Jasmina Lukač (politika), Ivana Matijević (kultura), Stanislav Milojković (foto), Miloš Mitrović (svet), Zoran Pavić (sport), Aleksandar Roknić (društvo), Zoran Spahić (prelom), Mirjana N. Stevanović (ekonomija), Dragan Stošić (posebna izdanja), Milenko Vasović (desk), Zlatija Vuković (Beograd).

Marketing: Snežana Stojakov Prodaja: Zoran Lazić

Tekući računi: „DAN GRAF“ d.o.o. Komercijalna banka A.D. 205-50135-33, Hypo Alpe Adria Bank 165-1542-75

Štampa: GPK „Štamparija Borba“ A.D., Beograd, Kosovska 26

Danas, dnevnik Izdavač: DAN GRAF d.o.o.

Redakcija: Alekse Nenadovića 19-23/V, Beograd, tel/fax: 344-11-86, 2432-731; e-mail: desk@dan.rs

Direktor DAN GRAFA: Dušan Mitrović

Glavni i odgovorni urednik: Dragoljub Petrović

ISSN 1450-538X

List godine u svetu 2002. po izboru pariskog Le Guide de la Presse

